

Afgørelser – Reg. nr.: 07425.00

Fredningen vedrører: Isgård

Domme

Taksationskommissionen 15-12-1982, 24-03-1983

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 07-09-1982

Fredningsnævnet 01-10-1981

Kendelser

Deklarationer

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

TAKSATIONSKOMMISSIONEN
VEDRØRENDE NATURFREDNING

REG. NR. 07425.000

ADRESSE:

AMALIEGADE 13, 1256 KØBENHAVN K

TLF. 01-11 95 65

Sag nr. 181. Fredning af arealer ved Isgård.

Århus amt

Kendelse I:

(Meddelt den 15. december 1982)

Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om erstatning i anledning af fredningen af arealer ved Isgård i Ebeltoft kommune er påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af sagens lb.nr. 1 og 2 godsejer J. Mark og Jette Mark Jensen, lb.nr. 6 gårdejer Svend Klinge, lb.nr. 23 gårdejer Tage H. Jensen, lb.nr. 30 gårdejer M. Dahl Jacobsen, lb.nr. 33 gårdejer Jens Jessen Klinge, lb.nr. 40 a gårdejer Niels P. Jensen og lb.nr. 40 b gårdejer Peter Jessen Klinge.

De pågældende har under sagen alle været repræsenteret af Landskontoret for Landboret v/ konsulent Ole Kirk.

Taksationskommissionen har den 27. november 1982 besigtiget de fredede arealer.

På det møde, der afholdtes i forbindelse med besigtigelsen, har konsulent Kirk nedlagt påstand om, at der også ydes fredningserstatning for de arealer inden for fredningsområdet, der er omfattet af naturfredningslovens strand-, sø- og højbeskyttelseslinjer, samt for fredskovpligtige arealer. Arealerne inden for beskyttel-

seslinjerne påstås erstattet efter den samme takst på 1.000 kr. pr. ha, som overfredningsnævnet har anvendt for arealer uden for beskyttelseslinjer, subsidiært efter en mindre takst efter taksationskommissionens skøn, dog mindst 500 kr. pr. ha. For fredskovpligtige arealer påstås en erstatning på 500 kr. pr. ha, subsidiært en mindre erstatning ikke under 250 kr. pr. ha. De erstatninger, overfredningsnævnet har fastsat for arealer uden for beskyttelseslinjerne samt for stiadgang og for afståelse m.v. i forbindelse med anlæg af en parkeringsplads, kræves ikke forhøjet.

Fredningsstyrelsen har i en skrivelse af 10. november 1982, som taksationskommissionen fremsendte i kopi til lodsejerne og konsulent Kirk den 15. november 1982, påstået den af overfredningsnævnet fastsatte almindelige arealerstatning nedsat til 800 kr. pr. ha og har påstået overfredningsnævnets afgørelse stadfæstet for så vidt angår fredskovpligtige arealer samt for arealer under strandbeskyttelseslinjen. Hvad angår arealer, der omfattes af sø- eller højbeskyttelseslinjerne, bør der efter fredningsstyrelsens opfattelse tilkendes en mindre erstatning.

Konsulent Kirk har modsat sig, at der sker nedsættelse af den almindelige arealerstatning. Han erkender, at udgangspunktet for erstatningsfastsættelsen efter det igennem de senere år almindeligt anvendte erstatningsniveau for status quo-fredning af almindelige landbrugsarealer er 800 kr. pr. ha. I den foreliggende sag er der imidlertid tale om et stærkt kuperet terræn, hvor alternative udnyttelsesformer, navnlig tilplantning, naturligt må komme på tale. Væsentlige dele af fredningsområdet har en sådan karakter, at der efter den erstatningspraksis, som ellers følges, ville være blevet fastsat et tillæg til grundtaksten 800 kr. pr. ha til dækning af det særlige tab, der følger af forbudet mod tilplantning. Lodsejerne har imidlertid valgt at påstå sig tilkendt en ensartet erstatning af et noget højere niveau end det sædvanlige, fremfor at foretage en konkret fastlæggelse af de dele af fredningsområdet, hvor ulempen ved tilplantnings-

forbudet er aktuel eller vil blive det indenfor en nærmere fremtid.

Konsulent Kirk har bestridt, at de seneste års udvikling indenfor priserne på landbrugsejendomme skulle tale imod, at erstatningerne som af overfredningsnævnet bestemt fastsættes til 1.000 kr. pr. ha. Man kan ikke vide, om den nuværende lavkonjunktur er andet end et rent forbigående fænomen. Hertil kommer, at taksten på 800 kr. pr. ha, som har været gældende for fredninger, hvis vurderingstidspunkt ligger helt tilbage til omkring midten af 1970'erne, ikke er blevet reguleret opad i de år, da ejendomspriserne var stigende.

Hvad angår arealer inden for beskyttelseslinjerne, har konsulent Kirk henvist til, at der hidtil altid har været fastsat erstatning ved pålæg af fredningskendelse på sådanne arealer, og at det igennem adskillige år har været en næsten fast praksis, at erstatningsniveauet er det samme som for arealer uden for beskyttelseslinjer. Selv om fredningsafgørelsen formelt giver mulighed for dispensation fra fredningsbestemmelserne, må det bestemt antages, at enhver dispensationsmulighed i praksis er udelukket, når der er pålagt fredningskendelse. I øvrigt er det en almindelig erfaring, at pålæg af fredningskendelse i sig selv forringer handelsværdien af en landbrugsejendom, også selv om der måtte være en vis, usikker mulighed for at opnå dispensation fra fredningsbestemmelserne. Den gennemsnitsbetragtning, som lodsejerne har anlagt ved at formulere deres erstatningskrav til 1.000 kr. pr. ha, forudsætter, at der gives erstatning for samtlige arealer; i modsat fald bliver erstatningsbeløbene alt for små og dækker ikke værdiforringelsen.

Med hensyn til fredskovpligtige arealer kan anføres det samme som for arealer under beskyttelseslinjerne. De begrænsninger, som gælder efter skovlovgivningen, fører dog til en reduktion af erstatningskravet til det halve af kravet for de øvrige arealer.

I fredningsstyrelsens skrivelse af 10. november 1982 udtales med hensyn til det generelle erstatningsniveau bl.a.:

"De senere års praksis fra såvel overfredningsnævnet som tak-sationskommissionen viser, at man helt overvejende giver 800 kr. pr. ha som en almindelig arealerstatning for lidet tyngende fredning af almindelige landbrugsarealer.

Fredningsstyrelsen finder generelt ikke, at der for tiden er begrundelse for at forhøje dette beløb. Dette skyldes ikke alene, at der i fredningsbestemmelsernes udformning i meget vidt omfang tages hensyn til landbrugserhvervet, men også, at priserne på landbrugsjord for tiden ikke er stigende, men stagnerende eller nedadgående.

I den konkrete sag finder styrelsen herudover ikke specielle begrundelser for at forhøje erstatningen, hvorfor styrelsen finder, at erstatningen bør nedsættes til de 800 kr., svarende til den af fredningsnævnet truffene afgørelse."

Vedrørende erstatningsspørgsmålet med hensyn til bygge- og beskyttelseslinjearealer har fredningsstyrelsen anført:

" For så vidt angår spørgsmålet om erstatning for fredningen af de områder, der er omfattet af naturfredningslovens bygge- og landbeskyttelseslinier, kan det ved en gennemgang af de enkelte fredningsbestemmelser, overfredningsnævnet har fastsat, konstateres, at disse indholdsmæssigt ikke adskiller sig fra naturfredningslovens generelle beskyttelsesregler for strande, søer og jordfaste fortidsminder. Den eneste forskel er, at fredningen giver amtsrådet ret til at pleje arealerne.

Ud over vurderingen af indholdet af på den ene side fredningsafgørelsen og på den anden side beskyttelsesliniebestemmelserne har styrelsen overvejet, om der inden for beskyttelseslinierne før fredningen lettere ville kunne opnås dispensation til ønskede dispositioner end efter fredningen.

For så vidt angår strandbeskyttelseslinien, er der efter selve bestemmelsens formulering tale om en meget restriktiv regel, hvis fravigelse kræver enstemmighed i fredningsnævnet. Det er styrelsens opfattelse, at der ikke kunne forventes givet dispensationer efter strandbeskyttelsesbestemmelsen i videre omfang end efter fredningsafgørelsen.

For så vidt angår fortidsminde- og søbeskyttelsesbestemmelserne er det fredningsstyrelsens indtryk, at man ikke kan vurdere, hvorvidt der ville være blevet dispenseret i videre omfang efter disse bestemmelser end efter fredningsafgørelsen. Der kan på den ene side konstateres en tendens til en lempeligere dispensationspraksis for lovens alment regulerende erstatningsfrie beskyttelsesbestemmelser end for de erstatningsudløsende fredninger. På den anden side meddeles der ikke så mange dispensationer i henhold til beskyttelsesliniebestemmelserne, når der er tale om fredningsværdige områder. Endelig må det antages, at der i det hele vil være en lempelig holdning til de for landbrugserhvervets udøvelse nødvendige dispensationsønsker, hvad enten der er tale om beskyttelsesliniebestemmelserne eller fredningsafgørelsen. Dette gælder specielt i en fredning som den foreliggende, hvor formålet er en generel landskabsbeskyttelse.

.....

Den væsentligste forskel på indholdet af fredningsafgørelsen og beskyttelsesliniebestemmelserne er herefter som nævnt fredningsafgørelsens bestemmelse om pleje af de fredede arealer, samt for så vidt angår de arealer, der er omfattet af sø- og højbeskyttelseslinien, spørgsmålet om dispensationssandsynligheden.

.....

I den foreliggende sag synes plejebestemmelserne efter fredningsstyrelsens opfattelse ikke at repræsentere en selvstændig, egentlig rådighedsindskrænkning, idet plejebestemmelsen primært synes at sikre gennemførelsen af sådanne bestemmelser i fredningsken-

delsen, som der er ydet erstatning for. Fredningsstyrelsen finder således næppe anledning til at antage, at plejebestemmelserne isoleret set kan føre til en påviselig erstatningsbegrundende nedgang i de pågældende ejendommers handelsværdi.

Fredningsstyrelsen finder på denne baggrund, at fredningsbestemmelserne for de arealer, der er omfattet af naturfredningslovens sø- og højbeskyttelseslinier, indebærer en indskrænkning i ejendomsretten, omend der er tale om en meget lille indskrænkning og finder derfor, at der bør tilkendes en mindre erstatning for sådanne arealer. For arealer, der er omfattet af strandbeskyttelseslinien, er styrelsen imidlertid enig med overfredningsnævnet i, at der ikke sker nogen begrænsning, hvorfor man indstiller, at overfredningsnævnets afgørelse stadfæstes for disse arealer."

Det oplystes under taksationen af afdelingsleder E.H. Mikkelsen, Århus amtskommunes fredningsadministration, vedrørende det areal på 0,51 ha af matr.nr. 16 g Landborup tilhørende gård-ejer M. Dahl Jacobsen (lb.nr. 30), som status quo-fredes, at det - modsat hvad der er lagt til grund ved overfredningsnævnets afgørelse - er beliggende udenfor naturfredningslovens beskyttelseslinjer.

I anledning af, at der under taksationen bl.a. som følge af tingbogens udvisende opstod tvivl om, hvorvidt størrelsen af det fredskovpligtige areal på matr.nr. 1 a Isgård (lb.nr. 1-2) under sagens hidtidige behandling har været rigtigt oplyst, vedtoges det at lade dette spørgsmål undersøge gennem amtskommunes fredningsadministration. Taksationskommissionen udsætter derfor erstatningsfastsættelsen vedrørende denne ejendom, indtil spørgsmålet er afklaret.

Taksationskommissionens bemærkninger:

De ved overfredningsnævnets fredningsafgørelse af 7. september 1982 pålagte fredningsbestemmelser er med ganske få undtagelser de samme for hele fredningsområdet og må karakteriseres som lidet indgribende for den fortsatte almindelige landbrugsdrift. Efter besigtigelsen af arealerne er det taksationskommissionens opfattelse, at der ikke indenfor fredningsområdet forekommer arealer af blot nogen udstrækning, hvor fredningsbestemmelserne som følge af terrænforholdene eller jordboniteten må bedømmes som så tyngende, f.eks. ved forbudet mod tilplantning, at de bevirker en værdinedgang, som kunne have ført til fastsættelse af et tillæg til den almindelige arealerstatning, såfremt de pågældende arealer havde været udtaget til særskilt erstatningsfastsættelse. Det er derfor udelukket, som krævet af ejerne, at fastsætte en arealerstatning, der overstiger det i praksis almindeligt gældende niveau, med henvisning til, at en sådan forhøjelse er udtryk for en gennemsnitlig fordeling af en mer-erstatning, som kunne kræves for særligt hårdt ramte arealer.

Kommissionen er opmærksom på, at erstatningstaksten på 800 kr. pr. ha for sædvanlig tilstandsfredning af almindelig landbrugsjord har stået uændret gennem en del år og ikke er blevet justeret opad i takt med stigningen i priseniveauet for landbrugs-ejendomme gennem det meste af den sidste halvdel af 1970'erne. Kommissionen har overvejet, om der på denne baggrund måtte være anledning til at foretage en forhøjelse af den almindelige grundtakst, men under hensyn til, at priserne på landbrugsejendomme i de seneste år har været stagnerende eller faldende, finder kommissionen ikke nu grundlag for at foretage en sådan forhøjelse.

Kommissionen finder herefter, at erstatningerne i denne sag bør fastsættes ud fra en takst på 800 kr. pr. ha.

Hvad angår spørgsmålet om erstatning for arealer inden for natur-

fredningslovens beskyttelseslinjer, bemærkes, at taksationskommissionen er enig med fredningsstyrelsen i, at de af overfredningsnævnet fastsatte bestemmelser om pleje af de fredede arealer ikke giver særskilt grundlag for erstatningsberegning.

Der har hidtil i fredningssager været ydet erstatning også for tilstandsfredning af landbrugsarealer, som omfattes af naturfredningslovens almindelige beskyttelseslinjer. Erstatningerne blev indtil omkring midten af 1970'erne typisk fastsat efter en lavere takst end for arealer udenfor beskyttelseslinjer, men er siden da oftest fastsat efter samme takst. Denne ændring i erstatningspraksis hang i væsentlig grad sammen med, at fredningserstatningerne efter by- og landzonelovens ikrafttræden normalt ikke længere skulle indeholde erstatning for mistet udstyknings- og byggechance i landzone.

Overfredningsnævnets afgørelse i denne sag beror ikke på ændringer i det retlige grundlag for erstatningsfastsættelsen, idet der ikke er sket ændringer i de pågældende lovregler, hverken om indholdet af de forskellige almindelige forbudsbestemmelser eller om adgangen til dispensation. Overfredningsnævnet har derimod fundet, og har lagt afgørende vægt på, at fredningsbestemmelserne i fredningsafgørelsen (fredningskendelsen) ikke medfører yderligere begrænsninger i ejernes rådighedsret over de pågældende arealer, end der allerede følger af beskyttelseslinjebestemmelserne i naturfredningslovens § 46, § 47 a og § 53, og at der derfor ikke påføres ejerne noget tab ved fredningen af arealerne.

Som anført af fredningsstyrelsen, er de forbudsbestemmelser, der er pålagt ved overfredningsnævnets afgørelse, ikke strengere end de bestemmelser, som gælder umiddelbart i medfør af naturfredningslovens almindelige bestemmelser om beskyttelseslinjearealer, og som ejerne - uden at have krav på erstatning - havde pligt til at rette sig efter, også selv om der ikke var sket fredning ved kendelse.

Taksationskommissionen er herefter ikke uenig i, at det er af afgørende betydning for bedømmelsen af, om fredningsafgørelsen kan antages at bevirke en forringelse af arealernes handelsværdi og derfor udløser erstatningspligt, om fredningen medfører en mindsket udsigt til i påkommende tilfælde at opnå dispensation fra forbudsbestemmelserne, og i givet fald om dette kan antages at medføre en nedgang i handelsværdien af ejendommene.

Dispensationsbestemmelsen i fredningsafgørelsens § 8, der stemmer med naturfredningslovens § 34, kan retligt ikke anses for strengere end dispensationsbestemmelserne i beskyttelseslinjebestemmelserne i naturfredningslovens § 46, stk. 6, § 47 a, stk. 1, og § 53, stk. 1.

Hvad angår arealer omfattet af strandbeskyttelseslinjen, må taksationskommissionen i overensstemmelse med det, fredningsstyrelsen har udtalt, lægge til grund, at der ikke kunne forventes givet dispensation til foranstaltninger i strid med strandbeskyttelsesbestemmelserne i videre omfang end efter fredningsafgørelsen. Idet der efter kommissionens opfattelse ikke er grundlag for at fastslå, at selve den omstændighed, at der er truffet en konkret fredningsafgørelse, i sig selv bevirker en værdiforringelse af arealerne, kan taksationskommissionen tiltræde overfredningsnævnets afgørelse om, at der ikke ydes erstatning for arealer indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Hvad angår arealer, der er omfattet af søbeskyttelseslinjen eller højbeskyttelseslinjen, finder taksationskommissionen derimod, at det efter det, fredningsstyrelsen har anført, er betænkeligt at fastslå, at der ikke ved overfredningsnævnets afgørelse er sket en vis indskrænkning i ejernes mulighed for at råde over arealerne. Indskrænkningen består imidlertid alene i en risiko for, at dispensationsbeføjelsen vil blive administreret mere restriktivt, end hvis der ikke var afsagt fredningskendelse,

og der haves ikke noget egentligt erfaringsgrundlag, som giver mulighed for en nærmere vurdering af størrelsen af denne risiko og dermed af værdiforringelsen. Der er derfor ikke grundlag for at fastsætte en erstatning af samme størrelse som den almindelige fredningserstatning, men kommissionen finder skønsmæssigt at kunne fastsætte erstatningen for disse arealer efter en takst på 400 kr. pr. ha.

Fredskovpligtigt areal forekommer blandt de af taksationen omfattede ejendomme alene på Isgård hovedgård, for hvis vedkommende afgørelsen er udsat på tilvejebringelse af yderligere oplysninger.

Herefter bestemmes:

For nedennævnte ejendomme fastsættes erstatningerne for den i denne sag omhandlede fredning således:

Lb.nr. 6, gårdejer Svend Klinge:

23,05 ha udenfor beskyttelseslinjer	18.440 kr.
2,3 ha indenfor højbeskyttelseslinje	<u>920 kr.</u>
afrundet	19.400 kr.

Lb.nr. 33, gårdejer Tage H. Jensen:

9,05 ha udenfor beskyttelseslinjer	7.240 kr.
15,45 ha indenfor søbeskyttelseslinje	<u>6.180 kr.</u>
afrundet	13.500 kr.

Lb.nr. 30, gårdejer M. Dahl Jacobsen:

0,51 ha udenfor beskyttelseslinjer	400 kr.
400 lb.m sti a 5 kr./lb.m	<u>2.000 kr.</u>
	2.400 kr.

Lb.nr. 33, gårdejer Jens Jessen Klinge:

8,24 ha udenfor beskyttelseslinjer 6.592 kr.

2,04 ha indenfor sø- eller høj-
beskyttelseslinje 816 kr.

afrundet 7.500 kr.

Lb.nr. 40 a, gårdejer Niels P. Jensen:

2,5 ha udenfor beskyttelseslinjer 2.000 kr.

Lb.nr. 40 b, gårdejer Peter Jessen Klinge:

18,97 ha udenfor beskyttelseslinjer 15.176 kr.

for udlæg af sti 2.775 kr.

afrundet 18.000 kr.

I godtgørelse for sagsomkostninger for sagens behandling ved taksationskommissionen - omfattende også den kendelse, der senere afsiges vedrørende sagens lb.nr. 1-2 - fastsættes et beløb på 2.500 kr., der udbetales direkte til Landskontoret for Landboret.

J. Lunøe

Karl Nielsen

Ehlers Allermann

TAKSATIONSKOMMISSIONEN
VEDRØRENDE NATURFREDNING

ADRESSE:

AMALIEGADE 13, 1256 KØBENHAVN K
TLF. 01-11 95 65

Sag nr. 181. Fredning af arealer ved Isgård.

Kendelse II:

(Meddelt den 7. marts 1983)

Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om erstatning i anledning af fredningen af arealer ved Isgård i Ebeltoft kommune er påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af ejerne af 7 af de fredede ejendomme. Taksationskommissionen har ved kendelse meddelt den 15. december 1982 truffet afgørelse med hensyn til størstedelen af ejendommene, herunder sagens lb.nr. 33, matr.nr. 1 a Landborup by, Tved, tilhørende gårdejer Jens Jessen Klinge. For denne ejendom blev erstatningen beregnet som en arealerstatning for ialt 10,28 ha, beliggende henholdsvis indenfor og udenfor sø- og højbeskyttelseslinjer. Erstatningsbeløbet blev fastsat til 7.500 kr.

Århus amtskommunes amtsfredningskontor har i skrivelse af 14. januar 1983 overfor taksationskommissionen oplyst, at der i den arealopgørelse, som amtsfredningskontoret i sin tid afleverede til fredningsnævnet, er angivet, at der over matr.nr. 1 a Landborup gives stiadgang i en længde af 180 m. I fredningsnævnets erstatningsopgørelse er denne stiadgang ikke med-

taget, og der er som følge heraf heller ikke i forbindelse med (overfredningsnævnets og) taksationskommissionens erstatningsopgørelse(r) givet ejeren af matr.nr. 1 a Landborup erstatning for dette stiudlæg.

Taksationskommissionen har efter denne oplysning fundet det rettest på eget initiativ af genoptage taksationssagen, for så vidt angår lb.nr. 33.

På kommissionens forespørgsel har amtsfredningskontoret nærmere oplyst, at den pågældende sti forløber i et eksisterende spor langs vestskellet af matr.nr. 1 a, lige øst for fredningsgrænsen. Stien henhører således under den kategori, for hvilken der under fredningssagen er ydet erstatning med 5 kr. pr. lb.m, jfr. fredningsnævnets erstatningsafgørelse af 1. oktober 1981 s.2 og overfredningsnævnets erstatningsafgørelse.

Kommissionen har forelagt det fremkomne for landskonsulent Ole Kirk, Landskontoret for Landboret. Gårdejer Klinge har herefter ved henvendelse til amtsfredningskontoret henledt opmærksomheden på, at han på matr.nr. 1 a har yderligere 15 m eksisterende sti, der ved fredningen åbnes for offentligheden. Amtsfredningskontoret har bekræftet denne oplysning overfor taksationskommissionen. Den pågældende strækning er beliggende udenfor det egentlige fredningsområde ved stiens vestlige udgangspunkt i selve Landborup by.

Under en forhandling med konsulent Kirk den 26. februar 1983, hvori deltog kommissionens formand og det andet faste medlem, erklærede konsulent Kirk sig på ejerens vegne indforstået med, at den yderligere erstatning, der skal fastsættes, beregnes efter en takst på 5 kr. pr. lb.m.

Taksationskommissionens bemærkninger:

Efter de ovenfor gengivne oplysninger har gårdejer Jens Jessen

Klinge udover den ved kendelsen af 15. december 1982 fastsatte arealerstatning på 7.500 kr. krav på erstatning for stiadgang for offentligheden over hans ejendom. Erstatningsbeløbet fastsættes til 975 kr. (195 lb. m á 5 kr.).

Herefter bestemmes:

Der fastsættes til gårdejer Jens Jessen Klinge (frednings-sagens lb.nr. 33) en erstatning på 975 kr. udover den ved taksationskommissionens kendelse af 15. december 1982 fastsatte erstatning.

J. Lunøe

Karl Nielsen

Ehlers Allermann

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

ADRESSE:

AMALIEGADE 13, 1256 KØBENHAVN K
TLF. 01-119565

Sag nr. 181. Fredning af arealer ved Isgård.

Kendelse III:

(Meddelt den 24. marts 1983)

Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om erstatning i anledning af fredningen af arealer ved Isgård i Ebeltoft kommune er påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af ejerne af 7 af de fredede ejendomme, herunder sagens lb.nr. 1 og 2 godsejer J. Mark og Jette Mark Jensen.

Ejerne har under taksationssagen alle været repræsenteret af Landskontoret for Landboret v/ konsulent Ole Kirk.

Taksationskommissionen har den 27. november 1982 besigtiget de fredede arealer. Kommissionen har truffet afgørelse vedrørende de øvrige ejendomme ved en kendelse, der meddeltes den 15. december 1982, og en tillægskendelse af 7. marts 1983.

På det møde, der afholdtes i forbindelse med besigtigelsen, har konsulent Kirk nedlagt påstand om, at der også ydes fredningserstatning for de arealer inden for fredningsområdet, der er omfattet af naturfredningslovens strand-, sø- og højbeskyttelseslinjer, samt for fredskovpligtige arealer. Arealerne inden for beskyttelseslinjerne påstås erstattet efter den samme takst på 1.000 kr. pr. ha, som overfredningsnævnet har anvendt for area-

ler uden for beskyttelseslinjer, subsidiært efter en mindre takst efter taksationskommissionens skøn, dog mindst 500 kr. pr. ha. For fredskovpligtige arealer påstås en erstatning på 500 kr. pr. ha, subsidiært en mindre erstatning ikke under 250 kr. pr. ha. De erstatninger, overfredningsnævnet har fastsat for arealer uden for beskyttelseslinjerne samt for afståelse m.v. i forbindelse med anlæg af en parkeringsplads, kræves ikke forhøjet. Det samme gælder erstatningsniveauet for offentlig stiadgang.

Fredningsstyrelsen har i en skrivelse af 10. november 1982, som taksationskommissionen fremsendte i kopi til lodsejerne og konsulent Kirk den 15. november 1982, påstået den af overfredningsnævnet fastsatte almindelige arealerstatning nedsat til 800 kr. pr. ha og har påstået overfredningsnævnets afgørelse stadfæstet for så vidt angår fredskovpligtige arealer samt for arealer under standbeskyttelseslinjen. Hvad angår arealer, der omfattes af sø- eller højbeskyttelseslinjerne, bør der efter fredningsstyrelsens opfattelse tilkendes en mindre erstatning.

Konsulent Kirk har modsat sig, at der sker nedsættelse af den almindelige arealerstatning. Han erkender, at udgangspunktet for erstatningsfastsættelsen efter det igennem de senere år almindeligt anvendte erstatningsniveau for status quo-fredning af almindelige landbrugsarealer er 800 kr. pr. ha. I den foreliggende sag er der imidlertid tale om et stærkt kuperet terræn, hvor alternative udnyttelsesformer, navnlig tilplantning, naturligt må komme på tale. Væsentlige dele af fredningsområdet har en sådan karakter, at der efter den erstatningspraksis, som ellers følges, ville være blevet fastsat et tillæg til grundtaksten 800 kr. pr. ha til dækning af det særlige tab, der følger af forbudet mod tilplantning. Lodsejerne har imidlertid valgt at påstå sig tilkendt en ensartet erstatning af et noget højere niveau end det sædvanlige, fremfor at foretage en konkret

fastlæggelse af de dele af fredningsområdet, hvor ulempen ved tilplantningsforbudet er aktuel eller vil blive det indenfor en nærmere fremtid.

Konsulent Kirk har bestridt, at de seneste års udvikling indenfor priserne på landbrugsejendomme skulle tale imod, at erstatningerne som af overfredningsnævnet bestemt fastsættes til 1.000 kr. pr. ha. Man kan ikke vide, om den nuværende lavkonjunktur er andet end et rent forbigående fænomen. Hertil kommer, at taksten på 800 kr. pr. ha, som har været gældende for fredninger, hvis vurderingstidspunkt ligger helt tilbage til omkring midten af 1970'erne, ikke er blevet reguleret opad i de år, da ejendomspriserne var stigende.

Hvad angår arealer inden for beskyttelseslinjerne, har konsulent Kirk henvist til, at der hidtil altid har været fastsat erstatning ved pålæg af fredningskendelse på sådanne arealer, og at det igennem adskillige år har været en næsten fast praksis, at erstatningsniveauet er det samme som for arealer uden for beskyttelseslinjer. Selv om fredningsafgørelsen formelt giver mulighed for dispensation fra fredningsbestemmelserne, må det bestemt antages, at enhver dispensationsmulighed i praksis er udelukket, når der er pålagt fredningskendelse. I øvrigt er det en almindelig erfaring, at pålæg af fredningskendelse i sig selv forringer handelsværdien af en landbrugsejendom, også selv om der måtte være en vis, usikker mulighed for at opnå dispensation fra fredningsbestemmelserne. Den gennemsnitsbetragtning, som lodsejerne har anlagt ved at formulere deres erstatningskrav til 1.000 kr. pr. ha, forudsætter, at der gives erstatning for samtlige arealer; i modsat fald bliver erstatningsbeløbene alt for små og dækker ikke værdiforringelsen.

Med hensyn til fredskovpligtige arealer har konsulent Kirk anført, at fredningen på samme måde som ved byggelinjearealer medfører en nedgang i handelsværdien. De begrænsninger, som gælder efter skovlovgivningen, fører dog til en reduktion af erstatningskravet til det halve af kravet for de øvrige arealer.

I fredningsstyrelsens skrivelse af 10. november 1982 udtales med hensyn til det generelle erstatningsniveau bl.a.:

"De senere års praksis fra såvel overfredningsnævnet som tak-sationskommissionen viser, at man helt overvejende giver 800 kr. pr. ha som en almindelig arealerstatning for lidet tyngende fredning af almindelige landbrugsarealer.

Fredningsstyrelsen finder generelt ikke, at der for tiden er begrundelse for at forhøje dette beløb. Dette skyldes ikke alene, at der i fredningsbestemmelsernes udformning i meget vidt omfang tages hensyn til landbrugserhvervet, men også, at priserne på landbrugsjord for tiden ikke er stigende, men stagnerende eller nedadgående.

I den konkrete sag finder styrelsen herudover ikke specielle begrundelser for at forhøje erstatningen, hvorfor styrelsen finder, at erstatningen bør nedsættes til de 800 kr., svarende til den af fredningsnævnet truffne afgørelse."

Vedrørende erstatningsspørgsmålet med hensyn til bygge- og beskyttelseslinjearealer har fredningsstyrelsen anført:

"For så vidt angår spørgsmålet om erstatning for fredningen af de områder, der er omfattet af naturfredningslovens bygge- og landbeskyttelseslinier, kan det ved en gennemgang af de enkelte fredningsbestemmelser, overfredningsnævnet har fastsat, konstateres, at disse indholdsmæssigt ikke adskiller sig fra naturfredningslovens generelle beskyttelsesregler for strande, søer og jordfaste fortidsminder. Den eneste forskel er, at fredningen giver amtsrådet ret til at pleje arealerne.

Ud over vurderingen af indholdet af på den ene side fredningsafgørelsen og på den anden side beskyttelsesliniebestemmelserne har styrelsen overvejet, om der inden for beskyttelseslinierne før fredningen lettere ville kunne opnås dispensation til ønskede dispositioner end efter fredningen.

For så vidt angår strandbeskyttelseslinien, er der efter selve bestemmelsens formulering tale om en meget restriktiv regel, hvis fravigelse kræver enstemmighed i fredningsnævnet. Det er styrelsens opfattelse, at der ikke kunne forventes givet dispensationer efter strandbeskyttelsesbestemmelsen i videre omfang end efter fredningsafgørelsen.

For så vidt angår fortidsminde- og søbeskyttelsesbestemmelserne er det fredningsstyrelsens indtryk, at man ikke kan vurdere, hvorvidt der ville være blevet dispenseret i videre omfang efter disse bestemmelser end efter fredningsafgørelsen. Der kan på den ene side konstateres en tendens til en lempeligere dispensationspraksis for lovens alment regulerende erstatningsfrie beskyttelsesbestemmelser end for de erstatningsudløsende fredninger. På den anden side meddeles der ikke så mange dispensationer i henhold til beskyttelsesliniebestemmelserne, når der er tale om fredningsværdige områder. Endelig må det antages, at der i det hele vil være en lempelig holdning til de for landbrugserhvervets udøvelse nødvendige dispensationsønsker, hvad enten der er tale om beskyttelsesliniebestemmelserne eller fredningsafgørelsen. Dette gælder specielt i en fredning som den foreliggende, hvor formålet er en generel landskabsbeskyttelse.

.....

Den væsentligste forskel på indholdet af fredningsafgørelsen og beskyttelsesliniebestemmelserne er herefter som nævnt fredningsafgørelsens bestemmelse om pleje af de fredede arealer, samt for så vidt angår de arealer, der er omfattet af sø- og højbeskyttelseslinien, spørgsmålet om dispensationssandsynligheden.

.....

I den foreliggende sag synes plejebestemmelserne efter fredningsstyrelsens opfattelse ikke at repræsentere en selvstændig, egentlig rådighedsindskrænkning, idet plejebestemmelsen primært synes at sikre gennemførelsen af sådanne bestemmelser i fredningsken-

delsen, som der er ydet erstatning for. Fredningsstyrelsen finder således næppe anledning til at antage, at plejebestemmelserne isoleret set kan føre til en påviselig erstatningsbegrundende nedgang i de pågældende ejendommers handelsværdi.

Fredningsstyrelsen finder på denne baggrund, at fredningsbestemmelserne for de arealer, der er omfattet af naturfredningslovens sø- og højbeskyttelseslinier, indebærer en indskrænkning i ejendomsretten, omend der er tale om en meget lille indskrænkning og finder derfor, at der bør tilkendes en mindre erstatning for sådanne arealer. For arealer, der er omfattet af strandbeskyttelseslinien, er styrelsen imidlertid enig med overfredningsnævnet i, at der ikke sker nogen begrænsning, hvorfor man indstiller, at overfredningsnævnets afgørelse stadfæstes for disse arealer."

Under taksationen opstod der tvivl om, hvorvidt størrelsen af det fredskovpligtige areal på matr.nr. 1 a Isgård (lb.nr. 1-2) under sagens hidtidige behandling havde været rigtigt oplyst, idet tingbogen udviste et fredskovpligtigt areal på kun 9,4 ha, medens der i den til brug for fredningssagen udarbejdede arealopgørelse var angivet et fredskovareal på 16,47 ha. Kommissionen traf derfor under besigtigelsen aftale med godsejer Mark og konsulent Kirk om at lade dette spørgsmål undersøge gennem Århus amtskommunes fredningsadministration. Takstationskommissionen udsatte herefter erstatningsfastsættelsen vedrørende denne ejendom, indtil spørgsmålet var afklaret.

I skrivelse af 14. januar 1983 meddelte amtsfredningskontoret, at det gennem skovtilsynet var oplyst, at der er tre fredskovpligtige arealer på ejendommen. Fredskovnoteringen er ikke endelig afsluttet, men skovtilsynet har i 1977 meddelt den daværende ejer, godsejer Carl Mark, at også de to skovarealer på ialt 7,07 ha nordøst for godsets bygninger må anses for fredskov. Fredskoven ved sommerhusområdet på 9,4 ha er tilplantet med tilskud fra Hedeselskabet mod tinglysning af fredskovdeklaration.

Disse oplysninger er af kommissionen forelagt konsulent Kirk, der mundtligt har tilkendegivet, at ejerne er indforstået med, at det lægges til grund, at fredskovarealet på ejendommen udgør ialt 16,47 ha.

Ved skrivelse af 23. december 1982 gjorde konsulent Kirk opmærksom på, at Molshovedskoven som følge af fredningen åbnes for offentligheden, og at dette forhold må tages i betragtning ved fastsættelsen af fredningserstatningen. På forespørgsel har konsulent Kirk uddybet det anførte derhen, at betingelsen i naturfredningslovens § 55, stk. 2 om, at offentlig adgang til private skove forudsætter, at der er adgang til skoven på lovlig vis, bliver opfyldt ved, at der ved fredningsafgørelsen sker åbning for offentligheden af vejen, der forløber mellem sommerhusområdet og Molshovedskoven. Herved får publikum adgang til at færdes ad ca. 1.500 m sti i skoven, hvilket ikke har været taget i betragtning ved erstatningsfastsættelsen i de tidligere instanser. Konsulent Kirk har fremsendt et ældre, udateret matrikelkort, hvorpå skovens interne vejssystem er indtegnet. Erstatningskravet vedrørende dette forhold er ikke konkretiseret til et bestemt beløb.

Taksationskommissionen har forelagt spørgsmålet for amtsfredningskontoret og har herunder med henvisning til naturfredningslovens § 55, stk. 3, nr. 2, bedt kontoret tage stilling til, om det på matrikelkortet viste vejssystem kan betegnes som eksisterende veje.

Amtsfredningskontoret har i skrivelse af 18. februar 1983 efter foretagen besigtigelse oplyst, at der er lovlig adgang til skoven ad to eksisterende skovveje, der fører et godt stykke ind i skoven fra den ved fredningsafgørelsen åbnede vej. Det er derfor amtsfredningskontorets opfattelse, at fredningen får den af konsulent Kirk nævnte konsekvens. På grund af vejrliget har det nærmere forløb og længden af vejssystemet ikke kunnet konstateres ved besigtigelsen.

Amtsfredningskontorets skrivelse har været forelagt konsulent Kirk, som på ejernes vegne mundtligt har tilkendegivet, at der udover den sti-erstatning, som er tilkendt ved overfredningsnævnets afgørelse, bør fastsættes en erstatning for offentlig adgang ad ca. 1.500 m eksisterende veje i Molshovedskoven.

Taksationskommissionens afsluttende behandling af sagen har, for så vidt angår den her omhandlede ejendom, fundet sted under en intern forhandling i København den 2. marts 1983.

Taksationskommissionens bemærkninger:

De ved overfredningsnævnets fredningsafgørelse af 7. september 1982 pålagte fredningsbestemmelser er med ganske få undtagelser de samme for hele fredningsområdet og må karakteriseres som lidet indgribende for den fortsatte almindelige landbrugsdrift. Efter besigtigelsen af arealerne er det taksationskommissionens opfattelse, at der ikke indenfor fredningsområdet forekommer arealer af blot nogen udstrækning, hvor fredningsbestemmelserne som følge af terrænforholdene eller jordboniteten må bedømmes som så tyngende, f.eks. ved forbudet mod tilplantning, at de bevirker en værdinedgang, som kunne have ført til fastsættelse af et tillæg til den almindelige arealerstatning, såfremt de pågældende arealer havde været udtaget til særskilt erstatningsfastsættelse. Det er derfor udelukket, som påstået af konsulent Kirk, at fastsætte en arealerstatning, der overstiger det i praksis almindeligt gældende niveau, med henvisning til, at en sådan forhøjelse er udtryk for en gennemsnitlig fordeling af en mer-erstatning, som kunne kræves for særligt hårdt ramte arealer.

Kommissionen er opmærksom på, at erstatningstaksten på 800 kr.

pr. ha for sædvanlig tilstandsfredning af almindelig landbrugsjord har stået uændret gennem en del år og ikke er blevet justeret opad i takt med stigningen i prisniveauet for landbrugsjendomme gennem det meste af den sidste halvdel af 1970'erne. Kommissionen har overvejet, om der på denne baggrund måtte være anledning til at foretage en forhøjelse af den almindelige grundtakst, men under hensyn til, at priserne på landbrugsejendomme i de seneste år har været stagnerende eller faldende, finder kommissionen ikke nu grundlag for at foretage en sådan forhøjelse.

Kommissionen finder herefter, at erstatningen bør fastsættes ud fra en takst på 800 kr. pr. ha.

Hvad angår spørgsmålet om erstatning for arealer inden for naturfredningslovens beskyttelseslinjer, bemærkes, at taksationskommissionen er enig med fredningsstyrelsen i, at de af overfredningsnævnet fastsatte bestemmelser om pleje af de fredede arealer ikke giver særskilt grundlag for erstatningsberegning.

Der har hidtil i fredningssager været ydet erstatning også for tilstandsfredning af landbrugsarealer, som omfattes af naturfredningslovens almindelige beskyttelseslinjer. Erstatningerne blev indtil omkring midten af 1970'erne typisk fastsat efter en lavere takst end for arealer udenfor beskyttelseslinjer, men er siden da oftest fastsat efter samme takst. Denne ændring i erstatningspraksis hang i væsentlig grad sammen med, at fredningserstatningerne efter by- og landzonelovens ikrafttræden normalt ikke længere skulle indeholde erstatning for mistet udstyknings- og byggechance i landzone.

Overfredningsnævnets afgørelse i denne sag beror ikke på ændringer i det retlige grundlag for erstatningsfastsættelsen, idet der ikke er sket ændringer i de pågældende lovregler, hverken om indholdet af de forskellige almindelige forbudsbestemmelser eller om adgangen til dispensation. Overfredningsnævnet har derimod fundet, og har lagt afgørende vægt på, at fredningsbe-

stemmelserne i fredningsafgørelsen (fredningskendelsen) ikke medfører yderligere begrænsninger i ejernes rådighedsret over de pågældende arealer, end der allerede følger af beskyttelseslinjebestemmelserne i naturfredningslovens § 46, § 47 a og § 53, og at der derfor ikke påføres ejerne noget tab ved fredningen af arealerne.

Som anført af fredningsstyrelsen, er de forbudsbestemmelser, der er pålagt ved overfredningsnævnets afgørelse, ikke strengere end de bestemmelser, som gælder umiddelbart i medfør af naturfredningslovens almindelige bestemmelser om beskyttelseslinjearealer, og som ejerne - uden at have krav på erstatning - havde pligt til at rette sig efter, også selv om der ikke var sket fredning ved kendelse.

Taksationskommissionen er herefter ikke uenig i, at det er af afgørende betydning for bedømmelsen af, om fredningsafgørelsen kan antages at bevirke en forringelse af arealernes handelsværdi og derfor udløser erstatningspligt, om fredningen medfører en mindsket udsigt til i påkommende tilfælde at opnå dispensation fra forbudsbestemmelserne, og i givet fald om dette kan antages at medføre en nedgang i handelsværdien af ejendommene.

Dispensationsbestemmelsen i fredningsafgørelsens § 8, der stemmer med naturfredningslovens § 34, kan retligt ikke anses for strengere end dispensationsbestemmelserne i beskyttelseslinjebestemmelserne i naturfredningslovens § 46, stk. 6, § 47 a, stk. 1, og § 53, stk. 1.

Hvad angår arealer omfattet af strandbeskyttelseslinjen, må taksationskommissionen i overensstemmelse med det, fredningsstyrelsen har udtalt, lægge til grund, at der ikke kunne forventes givet dispensation til foranstaltninger i strid med strandbeskyttelsesbestemmelserne i videre omfang end efter

fredningsafgørelsen. Idet der efter kommissionens opfattelse ikke er grundlag for at fastslå, at selve den omstændighed, at der er truffet en konkret fredningsafgørelse, i sig selv bevirker en værdiforringelse af arealerne, kan taksationskommissionen tiltræde overfredningsnævnets afgørelse om, at der ikke ydes erstatning for arealer indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Hvad angår arealer, der er omfattet af søbeskyttelseslinjen eller højbeskyttelseslinjen, finder taksationskommissionen derimod, at det efter det, fredningsstyrelsen har anført, er betænkeligt at fastslå, at der ikke ved overfredningsnævnets afgørelse er sket en vis indskrænkning i ejernes mulighed for at råde over arealerne. Indskrænkningen består imidlertid alene i en risiko for, at dispensationsbeføjelsen vil blive administreret mere restriktivt, end hvis der ikke var afsagt fredningskendelse, og der haves ikke noget egentligt erfaringsgrundlag, som giver mulighed for en nærmere vurdering af størrelsen af denne risiko og dermed af værdiforringelsen. Der er derfor ikke grundlag for at fastsætte en erstatning af samme størrelse som den almindelige fredningserstatning, men kommissionen finder skønmæssigt at kunne fastsætte erstatningen for disse arealer efter en takst på 400 kr. pr. ha.

Hvad angår arealer, som er undergivet fredskovpligt, er taksationskommissionen ligesom fredningsnævnet og overfredningsnævnet af den opfattelse, at disse arealer allerede ved bestemmelserne i skovlovgivningen er i så høj grad beskyttet mod indgreb, at det ikke er antageligt, at der ved den trufne fredningsafgørelse er sket nogen nedgang i skovarealernes handelsværdi. Der kan derfor i overensstemmelse med, hvad der igennem adskillige år har været fast praksis i naturfredningssager, ikke ydes erstatning for fredningen af disse arealer.

Med hensyn til erstatningskravet for åbning af Molshovedskoven for offentligheden bemærkes: Ved fredningsafgørelsen åbnes vejen mellem sommerhusområdet og skoven for offentlig færdsel. Det

må lægges til grund, at skoven herefter i kraft af bestemmelserne i naturfredningslovens § 55, stk. 2, er åben for almenheden for færdsel og ophold i overensstemmelse med de nærmere regler i lovbestemmelsens stk. 3-5 og bekendtgørelse nr. 373 af 15. august 1979.

Offentlighedens adgang til skoven er ikke et konkret fredningsindgreb besluttet med hjemmel i bestemmelserne i naturfredningslovens kapitel III, men fremgår som en indirekte og tilfældig konsekvens af fredningsafgørelsen i forbindelse med en af de i naturfredningsloven indeholdte bestemmelser, som - uden at udløse krav på erstatning - generelt regulerer ejendomsrettens almindelige indhold. Når henses hertil, medfører det omhandlede forhold efter taksationskommissionens opfattelse ikke erstatningspligt for fredningsmyndighederne over for ejerne af Molshovedskoven, og deres erstatningskrav kan derfor på dette punkt ikke tages til følge.

Herefter bestemmes:

Der fastsættes følgende fredningserstatning til godsejer J. Mark og Jette Mark Jensen som ejere af ejendommen matr.nr. 1 a m.fl. Isgård hovedgård:

179,75 ha udenfor byggelinjer	143.800 kr..
12,81 ha indenfor højbeskyttelseslinje	5.124 kr.
Ulempeerstatning for parkeringsplads	5.000 kr.
Sti-erstatning, 2.160 lb.m a 5 kr.,	
120 lb.m a 15 kr.	12.600 kr.
ialt, afrundet	166.500 kr.

J. Lunøe

Karl Nielsen

Ehlers Allermann

OVERFREDNINGSNÆVNET>

7/9-1982

Overfredningsnævnets afgørelse

af 7. september 1982

om fredning af arealer ved Isgård i Ebeltoft kommune,
Århus amt (sag nr. 2500/81).

Fredningsnævnet for Århus amts nordlige fredningskreds har ved en afgørelse af 1. oktober 1981 bestemt fredning af arealer ved Isgård i Ebeltoft kommune. Det fredede område udgør ca. 526 ha og omfatter 35 privatejede ejendomme helt eller delvis samt en statsejet ejendom.

Fredningsnævnets afgørelse er i henhold til naturfredningslovens § 25 forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse. Afgørelsen er for så vidt angår fredningsbestemmelserne tillige påklaget af 31 private ejere, der repræsenteres af Landskontoret for Landboret, Århus, samt af Mols Hoved Strands Grundejerforening og af miljøministeriet, skovstyrelsen.

De ankende private ejere har ønsket fredningsbestemmelserne lempet på enkelte punkter, bl.a. således at fredningen ikke vil hindre opførelse af bygninger til specielle landbrugsformål, hvortil der også kræves tilslutning efter anden lovgivning.

Mols Hoved Strands Grundejerforening har protesteret imod, at der ved fredningen gives almenheden ret til at færdes i en kortere afstand fra sommerhusene end 150 m, nemlig dels på en vej, som forløber langs sommerhusområdet østlige grænse og fortsætter i en sti, der afsluttes med en trappe til strandbredden, og dels på sommerhusejernes fællesareal ved stranden på en del af matr.nr. 1 z, Isgård Hovedgård.

Skovstyrelsen, der administrerer den ca. 3,5 ha store statsejede ejendom, matr.nr. 5 e, Bjødstrup, har gjort indsigelse imod, at det ved fredningen pålægges staten straks at udlægge hele ejendommen til brug for éndagsturister. Skovstyrelsen finder ikke, at der er et aktuelt behov for et større areal til ophold og parkering end de ca. 1,5 ha, som allerede er tilvejebragt på ejendommen. Beboere i området har støttet skovstyrelsens synspunkter.

Århus amtsråd har henstillet, at fredningsnævnets afgørelse stadfæstes, og har udtalt sig imod, at fredningsbestemmelserne ændres i overensstemmelse med de ankendes ønsker.

Danmarks Naturfredningsforening har tilsluttet sig fredningsnævnets afgørelse.

Landsjagtforeningen af 1923 har udtrykt betænkelighed ved, at der gives offentligheden ret til at færdes på den eksisterende vej til og forbi det ovennævnte sommerhusområde, idet vejen og dens fortsættelse som sti på en strækning nær kysten forløber tæt ved eller gennem en skov. En sådan færdsel vil forstyrre vildtet og vil genere jagtudøvelsen i og omkring skoven. Ejeren af Isgård Hovedgård, hvorunder skoven hører, har støttet foreningens synspunkter.

I sagens behandling har deltaget 11 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Fredningen bør gennemføres i det væsentlige som bestemt af fredningsnævnet.

Det findes imidlertid foreneligt med fredningens formål, at fredningen – i overensstemmelse med de ankende ejeres ønske – ikke skal være til hinder for opførelse af bygninger til svineavl, hvorimod såvel oprettelse af fjerkræ- og pelsdyrfarme som etablering af drivhusgartnerier og dambrug bør være afhængig af en konkret vurdering efter reglerne i naturfredningslovens § 34 eller eventuelt § 34 a.

Det findes endvidere foreneligt med fredningens formål, at fredningen ikke skal være til hinder for den grusgravning til vedkommende ejers eget forbrug, som kan foretages uden tilladelse efter råstofloven.

Amtsrådets ret til at foretage landskabspleje findes dernæst efter rimelighed at måtte forudsætte, at de påtænkte plejeforanstaltninger drøf-

tes på forhånd med vedkommende grundejer, således som det også er ønsket af de ankende ejere.

Derimod findes hverken hensynet til sommerhusejerne eller jagtinteresserne at kunne føre til, at stien langs sommerhusområdet udtages af det fastlagte stisystem i området. Offentlighedens ret til at gå og cykle på denne sti bør dog ikke kunne udøves, når der foregår klapjagt i området og skiltes herom.

Matr.nr. 5 e, Bjødstrup, er erhvervet af staten i henhold til lov om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål. Erhvervelsen skete med henblik på ejendommens anvendelse til offentlig ophold og parkering. Der findes ikke anledning til som led i fredningen at foreskrive, at hele ejendommen på nuværende tidspunkt skal indrettes til dette formål. Det er tilstrækkeligt i fredningsbestemmelserne at skabe sikkerhed for, at den offentligt tilgængelige del af ejendommen vil blive udvidet i takt med behovet herfor.

Der bør i øvrigt foretages nogle redaktionelle rettelser i fredningsbestemmelserne.

Beslutningen om at tiltræde fredningen er truffet med 10 stemmer mod én. Mindretallet har anset fredningen for upåkrævet i betragtning af lovgivningens almindelige bestemmelser. Mindretallet har i øvrigt kunne tiltræde beslutningerne vedrørende stien og matr.nr. 5 e, Bjødstrup, samt de foretagne ændringer af fredningsbestemmelserne, men har fundet, at der burde foretages yderligere lempelser af hensyn til landbrugserhvervet.

Idet fredningsnævnets afgørelse ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det område, som er afgrænset på kortet, der hører til overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som omfatter de på vedhæftede fortegnelse anførte matrikelnumre helt eller delvis:

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre opretholdelse af de landskabelige værdier i området, at tilgodese de botaniske interesser der er knyttet til dele af området, samt at udvide offentlighedens adgang til at færdes i området.

§ 2. Bevaring af området.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af

den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres yderligere bebyggelse, medmindre sådanne ændringer af den nuværende tilstand er tilladt i de følgende bestemmelser.

§ 3. Terrænændringer.

Som anført i § 2 må der ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at grusforekomster i jorden udnyttes af ejeren til eget brug, når en sådan udnyttelse ikke kræver tilladelse efter råstofloven.

§ 4. Arealernes drift og pleje.

Det følger af § 2, at opdyrkede arealer må benyttes som hidtil. Sædvanlige landbrugsmæssige driftsomlægninger kan finde sted uanset fredningen. Der må dog ikke indrettes frugtplantager, og uden for de arealer, der på fredningskortet har signatur for "træbevokset" eller "fredskov", må der ikke foretages tilplantning iøvrigt, heller ikke til pyntegrønt eller juletræer. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på matr.nr. 4 a, Bjødstrup, tilplantes yderligere ca. 5.200 m² i det nordligste hjørne af den sydligste lod.

Der må ikke oprettes dambrug, pelsdyrfarme, fjerkræfarme eller drivhusgartnerier. Der må heller ikke oprettes nye landbrug.

Genplantning af eksisterende læhegn er tilladt. Etablering af nye levende hegn eller læbælter kan kun ske med tilladelse fra fredningsnævnet.

Stendiger eller jordgærder må ikke fjernes.

Tilstanden af væld, søer, moser, damme o.lign. må ikke ændres.

Forurening af naturen ved henkastning eller anbringelse af affald må ikke finde sted.

På uopdyrkede arealer i privat eje har Århus amtsråd ret til - efter forudgående drøftelse med vedkommende ejer og uden udgift for denne - at fjerne selvsåning og foretage andre plejeforanstaltninger, der tilgodeser fredningens formål. Vedkommende ejer har ret til inden en af amtsrådet fastsat frist selv og for egen regning at iværksætte de foranstaltninger, som amtsrådet ønsker foretaget.

§ 5. Bebyggelse.

Det følger af § 2, at der ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse), ligesom der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring i bygningens ydre fremtræden.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en eksisterende landbrugsejendom opføres ny bebyggelse, som er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom. Det er dog en betingelse herfor, at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af kommuneplanlovens § 43 (d.v.s. at højden ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller 8,5 m for andre bygninger), og at den nye bebyggelse opføres i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen, medmindre der er tale om et sædvanligt læskur for kreaturer.

§ 6. Andre konstruktioner og anlæg end bygninger.

Der må ikke etableres faste konstruktioner og anlæg såsom vindmøller, master og tårne eller etableres campingpladser, skydebaner, motorbaner, oplagspladser eller lossepladser. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der opsættes sædvanlige kreaturhegn og kulturhegn.

Der må ikke anlægges nye veje eller stier bortset fra veje til brug for landbrugs- og skovbrugsdrift, når de følger det naturlige terræn, og bortset fra de i § 7 nævnte nye stier. Eksisterende veje må ikke udvides eller befæstes.

Der må heller ikke etableres havneanlæg eller bådebroer langs kysten, og der må kun foretages kystsikringsarbejder, som er godkendt af fredningsnævnet.

Der må ikke anbringes campingvogne o.lign., og teltslagning må ikke finde sted. Privatbesøgende hos en grundejer må dog i kortere perioder campere eller slå telt op i umiddelbar nærhed af ejendommens bygninger.

§ 7. Offentlighedens adgang.

Offentligheden har ret til gående og cyklende færdsel ad de stier,

der er vist på fredningskortet. Ejeren af skoven ved sydkysten kan dog forbyde offentlighedens færdsel ad stien fra parkeringspladsen vest for Isgård Hovedgård, når der drives klapjagt og skiltes herom.

Hunde må kun medtages, hvis de føres i snor.

Stier uden for eksisterende færdselsarealer må kun udføres som naturstier i indtil $2\frac{1}{2}$ m bredde og kan nødtørftigt anlægges med grus.

Der indrettes en offentlig tilgængelig parkeringsplads på ca. 1.000 m^2 af matr.nr. 1 a, Isgård Hovedgård, jfr. fredningskortet. Pladsen kan befæstes med grus el.lign.

Ejendommen matr.nr. 5 e, Bjødstrup, udlægges til ophold og parkering for offentligheden i takt med det eksisterende behov herfor. Fredningsnævnet afgør eventuel uenighed mellem Århus amtsråd, Ebeltoft byråd og miljøministeriet, skovstyrelsen, om udstrækningen af opholds- og parkeringsarealet på ejendommen. Køreveje og parkeringsarealer kan befæstes med grus el.lign.

Det pålægges Århus amtsråd at anlægge og vedligeholde parkeringspladsen på matr.nr. 1 a, Isgård Hovedgård, og stierne, herunder at etablere stenter, møller el.lign. ved krydsninger mellem stierne og kreaturhegn.

Det pålægges endvidere amtsrådet at etablere og vedligeholde nødvendig forbindelse fra de til kysten førende stier og ned til strandbredden, herunder at vedligeholde den eksisterende trappe til stranden på matr.nr. 1 z, Isgård Hovedgård. Eventuel uenighed mellem amtsrådet og grundejerforeningen for sommerhusområdet om vedligeholdelse af denne trappe eller den præcise beliggenhed af trappen og af stien over matr.nr. 1 z afgøres af fredningsnævnet.

Det pålægges miljøministeriet, skovstyrelsen, at etablere hensigtsmæssig beplantning og indrette parkeringsbåse på den del af ejendommen, der anvendes til ophold og parkering.

§ 8. Dispensationer.

En dispensation fra fredningsbestemmelserne kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

P. o. v.

 Bendt Andersen
 overfredningsnævnets formand

FORTEGNELSE

over ejendomme, der helt eller delvis er omfattet af overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård i Ebeltoft kommune, Århus amt (sag nr. 2500/81).

Bjødstrup By, Tved:

Matr.nr. 1, 2, 3, 4 a, 5 a, 5 c, 5 d, 5 e, 6 a, 6 d, 7 a, 8 a, 9 a, 9 d, 9 e, 10 a, 10 c, 10 d.

Isgård Hovedgård, Tved:

Matr.nr. 1 a, 1 z, 2.

Eg By, Tved:

Matr.nr. 1 a, 1 b, 2 a, 2 b, 3 a, 4 a, 4 f, 4 g, 5 a, 5 c, 6 a, 6 b, 7 a, 8, 9 a, 10 a, 11 a, 12 a, 13 a, 18.

Tillerup By, Tved:

Matr.nr. 2 a, 5 a, 5 b, 5 g, 5 r, 5 s, 18.

Landborup By, Tved:

Matr.nr. 1 a, 2 a, 2 b, 2 ah, 3 a, 3 b, 4 h, 4 k, 5 a, 6 a, 8, 13, 14, 15, 16 b, 16 c, 16 d, 16 e, 16 f, 16 g.

7/9-1982

Overfredningsnævnets afgørelse

af 7. september 1982

om erstatning i anledning af fredningen af arealer ved
Isgård i Ebeltoft kommune, Århus amt (sag nr. 2500/81).

Fredningsnævnet for Århus amts nordlige fredningskreds har den 1. oktober 1981 truffet afgørelse om erstatningen i anledning af den samtidige besluttede fredning af arealer ved Isgård i Ebeltoft kommune. Erstatning blev tilkendt ejerne af 35 af de af fredningen berørte 36 ejendomme med ialt 410.450 kr. med renter. Staten v/miljøministeriet, som ejer en ejendom under fredningen, blev ikke tilkendt erstatning.

Det er udtalt i fredningsnævnets afgørelse om erstatningen, at de enkelte erstatningsbeløb er tilkendt med 400 kr. pr. ha for arealer omfattet af naturfredningslovens strand-, sø- og højbeskyttelseslinier (lovens §§ 46, 47 a og 53) og med 800 kr. pr. ha for øvrige arealer, idet der dog ikke er tilkendt erstatning for fredskovspligtigt areal. For pligten til at tåle offentlig færdsel og parkering er de berørte ejere tilkendt særligt fastsatte beløb. Der fastsattes en mindsteerstatning vedrørende en ejendom på 500 kr.

Fredningsnævnets afgørelse er i henhold til naturfredningslovens § 25 forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse. Erstatningsfastsættelsen er tillige påklaget til overfredningsnævnet af 31 ejere, der repræsenteres af Landskontoret for Landboret, Århus.

De ankende ejere har påstået sig tilkendt erstatning med

1.000 kr. pr. ha, uanset om arealerne er omfattet af naturfredningslovens beskyttelseslinier.

I sagens behandling har deltaget 11 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato tiltrådt den omhandlede fredning med nogle ændringer af fredningsbestemmelserne.

Et flertal på 10 medlemmer finder, at fredningserstatningen for de arealer, som ikke er omfattet af bestemmelserne i naturfredningslovens §§ 46, 47 a og 53, og som ikke er undergivet fredskovpligt, bør forhøjes til 1.000 kr. pr. ha. Mindretallet har stemt for, at erstatningen vedrørende disse arealer burde tilkendes med et større beløb pr. ha.

Samtlige 11 medlemmer finder derimod, at fredningsbestemmelserne ikke medfører yderligere begrænsninger i ejernes rådighedsret over de arealer, som er omfattet af naturfredningslovens strand-, sø- og højbeskyttelseslinier, end der allerede følger af bestemmelserne i lovens §§ 46, 47 a og 53, og at der derfor ikke påføres ejerne noget tab ved fredningen af disse arealer.

Samtlige medlemmer tiltræder, at der ikke er tilkendt erstatning for fredningen af fredskovpligtig jord, og tiltræder endvidere fredningsnævnets erstatningsfastsættelse i anledning af de særlige fredningsbestemmelser om offentlig færdsel og parkering.

Idet der fastsættes et mindstebeløb vedrørende en ejendom under fredningen på 500 kr. og i øvrigt foretages oprundinger som bestemt af fredningsnævnet, tilkendes erstatning herefter således:

<u>Lb.nr. 1 og 2.</u>			
a)	Jørgen Mark og Jette Mark Jensen		
	arealerstatning	179.750 kr.	
	ulempeerstatning for parkeringsplads	5.000 kr.	
	stierstatning (kun 120 m á 15 kr.)	<u>12.600 kr.</u>	197.400 kr.
b)	Mols Hoved Strands Grundejerforening		
	stierstatning vedrørende del af matr.nr. 1 z (foreningens fællesareal)		500 kr.

<u>Lb.nr. 3.</u>	Jette Jensen arealerstatning stierstatning	7.490 kr. <u>2.800 kr.</u>	10.300 kr.
<u>Lb.nr. 4.</u>	Rasmus L. Kruse arealerstatning stierstatning	11.350 kr. <u>1.600 kr.</u>	13.000 kr.
<u>Lb.nr. 5.</u>	Niels Sørensen arealerstatning		12.400 kr.
<u>Lb.nr. 6.</u>	Svend Klinge arealerstatning		23.100 kr.
<u>Lb.nr. 7.</u>	Poul og Ernst Friis Laursen arealerstatning		500 kr.
<u>Lb.nr. 8.</u>	Rasmus Winther Jensen arealerstatning		13.700 kr.
<u>Lb.nr. 10.</u>	Jens Hansen arealerstatning		14.300 kr.
<u>Lb.nr. 11.</u>	Jens Hansen og Holger Laursen arealerstatning		500 kr.
<u>Lb.nr. 12.</u>	Holger Laursen arealerstatning		11.400 kr.
<u>Lb.nr. 13.</u>	Rasmus H. Møller arealerstatning		5.200 kr.
<u>Lb.nr. 14.</u>	Ingvard Nørgård Christiansen stierstatning		800 kr.
<u>Lb.nr. 15.</u>	P: Bartholin Sørensen, Else Elisa- beth Sørensen, Søren Eigil Søren- sen og Anne Mette Sørensen arealerstatning		5.000 kr.
<u>Lb.nr. 16.</u>	Anders Peter Sørensen arealerstatning stierstatning	3.420 kr. <u>550 kr.</u>	4.000 kr.

<u>Lb.nr. 17.</u>	Ernst Friis Laursen stierstatning		500 kr.
<u>Lb.nr. 18.</u>	C.M. Gyde Poulsen arealerstatning		500 kr.
<u>Lb.nr. 19.</u>	J. Holm Mikkelsen arealerstatning		500 kr.
<u>Lb.nr. 20.</u>	Niels Christiansen arealerstatning		12.100 kr.
<u>Lb.nr. 21.</u>	Ove H. Stigsen arealerstatning	3.660 kr.	
	stierstatning	<u>675 kr.</u>	4.400 kr.
<u>Lb.nr. 23.</u>	Tage H. Jensen arealerstatning		9.100 kr.
<u>Lb.nr. 24.</u>	Anders Pedersen arealerstatning	14.650 kr.	
	stierstatning	<u>1.475 kr.</u>	16.200 kr.
<u>Lb.nr. 26.</u>	Chr. Christiansen arealerstatning		800 kr.
<u>Lb.nr. 29.</u>	Jens Møller Hansen arealerstatning	23.360 kr.	
	stierstatning	<u>450 kr.</u>	23.900 kr.
<u>Lb.nr. 30.</u>	M. Dahl Jacobsen stierstatning		2.000 kr.
<u>Lb.nr. 32.</u>	Dødsboet efter Holger Christensen v/advokat K.V. Schmith arealerstatning		1.100 kr.
<u>Lb.nr. 33.</u>	Jens Jessen Klinge arealerstatning		8.300 kr.
<u>Lb.nr. 34.</u>	Enten Dora Skovenborg, Anna Bauns- gård og Tove Hansen som tidligere ejere eller Jens Møller Hansen som nuværende ejer af matr.nr. 2 a. arealerstatning		1.600 kr.

<u>Lb.nr. 35.</u>	Arne Thomsen Jensen		
	arealerstatning	560 kr.	
	stierstatning	<u>675 kr.</u>	1.300 kr.
<u>Lb.nr. 37.</u>	Bent Laursen		
	arealerstatning		800 kr.
<u>Lb.nr. 39.</u>	Laurs Møller Jensen		
	arealerstatning		17.800 kr.
<u>Lb.nr. 40 a.</u>	Niels P. Jensen		
	arealerstatning		2.500 kr.
<u>Lb.nr. 40 b.</u>	Peter Jessen Klinge		
	arealerstatning	18.970 kr.	
	stierstatning	<u>2.775 kr.</u>	21.800 kr.
<u>Lb.nr. 41.</u>	E. Høgh Mikkelsen		
	arealerstatning		3.900 kr.
<u>Lb.nr. 42.</u>	Poul Jørgensen		
	arealerstatning	14.070 kr.	
	stierstatning	<u>700 kr.</u>	14.800 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes efter naturfredningslovens § 19, stk. 4, fra den 1. oktober 1981 (datoen for fredningsnævnets afgørelse) med en årlig rente, der er 1 % højere end Danmarks Nationalbanks til enhver tid fastsatte diskonto.

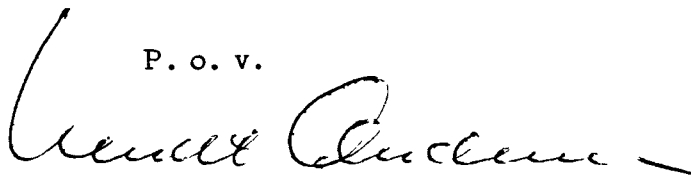
I godtgørelse for omkostninger under overfredningsnævnets behandling af sagen tillægges der de af Landskontoret for Landboret repræsenterede ejere et samlet beløb på 10.000 kr., der udbetales direkte til Landskontoret.

Den samlede fredningserstatning på 456.000 kr. med renter, omkostningsbeløbet på 10.000 kr. og det af fredningsnævnet tillagte omkostningsbeløb på 5.000 kr. udredes med 75 % af staten og 25 % af Århus amtsråd.

Overfredningsnævnets ovenstående afgørelse af erstatningsspørgsmålene kan påklages til Taksationskommissionen vedrørende naturfred-

ning, Amaliegade 13, 1256 København K. af de ejere, der har indbragt fredningsnævnets afgørelse for overfredningsnævnet, eller for hvis vedkommende erstatningerne er nedsat, samt af miljøministeriet og Århus amtsråd. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

P. o. v.

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

FREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T

AF

F O R H A N D L I N G S P R O T O K O L L E N

FOR

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMTS NORDLIGE FREDNINGSKREDS.

-----ooooo000oooo-----

1u.

År 1981, den 1. oktober, blev på dommerkontoret
i Randers i

F.S. 70/1978

Sag angående fredning af are-
aler ved ISGÅRD, Ebeltoft kom-
mune,

truffet sålydende

F R E D N I N G S A F G Ø R E L S E:

Under denne sag er der af det daværende fredningsplanudvalg for Århus amt nedlagt påstand om fredning af et areal stort 623,27 ha, omfattende herregården Isgård og tilstødende arealer ved Mols Hoved, således som vist på det vedhæftede kort.

Fredningspåstanden går ud på tilstandsfredning. Endvidere er der nedlagt påstand om, at offentligheden tillægges adgang til ikke-motoriseret færdsel ad en række nærmere angivne stier.

Begæringen om rejsning af fredningssag er fremsendt til nævnet ved fredningsplanudvalgets skrivelse af 6. marts 1978. Det hedder i fredningsplanudvalgets beskrivelse af området:

"Afgrænsning.

Området, der ønskes fredet, følger i det store hele kommunevejen fra Hundshøje over Bjødstrup og Blåkær til Tillerup. Fredningsgrænsen løber uden om den eksisterende bebyggelse i Bjødstrup, Landborup og Blåkær. Grænsen forløber derefter langs kommunevejen fra Tillerup til Isgård og fra denne vej over Eg forbi Vibrogård til kysten. Sommerhusområdet, der i kommunens bygningsvedtægt er benævnt som område G 29, er ikke medtaget under fredningen.

Områdets karakter.

Halvøen udgør et ret åbent bølgende landbrugsland, men ved Mols Hoved hæver landskabet sig op i et kuperet område.

Herregården Isgård med tilhørende jorder indgår som et

yderst værdifuldt element i fredningsområdet.

Tillerup sø indgår som et andet vigtigt landskabselement i områdets nordlige del.

Fra kommunevejen fra Bjødstrup via Isgård til Eg, der på en delstrækning har karakter af en dårlig markvej, findes vel nok den på Mols Hoved videste og smukkeste udsigt.

Videnskabelige interesser.

Fredningsområdet indeholder geologiske, botaniske og kulturhistoriske interesser, der efter indhentede oplysninger beskrives i det efterfølgende:

Geologi.

Landskabet omkring Isgård er et storstilet moræneland med en omtrent nordøst-sydvest orienteret bakkeryg som det mest dominerende element. Dette landskab udgør en fløj af Mols-områdets unge glaciale dannelse, udformet af den østjyske gletcher. Det foreliggende bakkelands indre bygning får man et meget intruktivt indtryk af i det store klintprofil langs områdets sydkyst. Netop på grund af denne kombination af bakkelandskab og klintprofil må området ved Isgård regnes for et meget vigtigt geologisk studieobjekt.

Botanik.

En sikring af de værdifulde kyststrækninger med bagland og de ret artsrige løvskovsområder omkring Isgård i et i øvrigt løvskovsfattigt område samt Tillerup sø-området, beliggende i et i landskabsmæssig henseende i øvrigt særdeles værdifuldt område, må ud fra et biologisk synspunkt være ønskelig.

Som de mest værdifulde lokaliteter skal anføres følgende:

Tillerup sø-området

med småsøer, moser og græssede enge.

Tillerup sø er ret næringsfattig, sandsynligvis uden forurenede tilløb med udsatte ørreder. De omgivende engarealer har en rig og varieret vegetation, bl.a. gul rævehale, kærguldkarse og mange stararter. Området er ret fuglerigt, og engarealet bør nok udvides for at sikre en passende beskyttelse af søen.

Skov- og parkområdet omkring Isgård med græssede overdrev.

Øst for Isgård gammel frodig skov på muld og mosejord med skovmoser og enkelte kær. Meget varieret med bl.a. skoveløn, ahorn, akk, rødell, eg, bøg, tjørn, poppel, vild pære, hestekastanie og en mindre rødgranplantning. Blandt bundvegetationen findes bl.a. lund-padderokke, dansk ingefær, bredbladet klokke og lund-fladstjerne. Vest for Isgård ved Potbanke og Gusbjerg er skove og overdrev med mere fattig, sandet jordbund i stærkt bakket terræn. Overdrevet synes overgræsset. Skoven er med bøg, småbladet lind og skovfyr. Potbanke og Gusbjerg har blandede krat.

Vest for Gusbjerg sandet, græsset overdrev, kær og mose. Typisk overdrev, overvejende sydøsteksponeret, rimeligt græsset, omgivet af mange brede levende hegn.

Kyststrækningen.

Øst for Eg, hede, strandoverdrev og græssede enge, se-

kundær, men med et rigt fugleliv.

Engene med pilekrat og tagrør.

Øst for Isgård sandede, stedvis lerede strandskrænter med krat, enkelte væld og strandoverdrev. Sydøsteksponeret.

Mod syd bliver skrænterne stejlere og holdt åbne ved skred. Flere steder findes væld og små moser. Varieret vegetation med bl.a. rosen-katost. Krat med almindelig hyld, tjørn, hunde-rose. Ud for Grydehøj krat med ask og slåen.

Syd for Isgård, høje, stejle sand- og lerskrænter op til 25 m med vældmose syd for Abelhøje. Vegetationen er med bl.a. elfenbenspadderok, stivhåret borst og kødfarvet ge-deurt. Stranden er stenet og smal, og skrænten skredet ud i terrasser. Ved Abelhøje, plantning med rødgran, skovfyr, eg, og skovelm.

Fra Mols Hoved til Hundshoved skrænter på 1 - 25 m, ret sårbare med mange skred. Stenet strand, krat med slåen og bjergfyr. Ved Mols Hoved meget tæt og varieret strandkrat med bl.a. skovelm, vedbend, skovfyr, guldregn, slåen, bøg, eg, birk og ahorn.

Forhistorie.

Til fredningsområdet knytter interessen sig til voldstedet ved Isgård. Voldstedet består af en keglestubformet banke, hvis topflade måler ca. 8 m i tværmål. I bankens vest- og sydside findes rester af nyere kampestensbygninger. I sydsiden ved bankens top er ligeledes ruiner af kampestensbygninger samt et med en fladbuet murstenshvælving overdækket kampestensmuret rum. Nord og øst

for banken, der er træbevokset, falder terrænet kraftigt, således at banken til disse sider har en langt større højde end mod syd og vest. Voldstedet ligger øst for Isgård hovedbygning, i vinklen mellem denne og en udbygning, som strækker sig østpå fra hovedbygningen.

Arealet, der allerede er fredet, er kvadratisk, 45 x 45 m, idet den vestlige begrænsning følger hovedbygningens østfacade, og den sydlige går langs den omtalte udbygnings nordfacade."

Efter at sagen er rejst af nævnet, anmodede grundejerforeningen Lådenbjerg ved skrivelse af 31. marts 1978 om, at fredningsområdet måtte blive udvidet med et 100 - 200 m bredt bælte nord for Hundshøjevej, som i den vestlige del danner nordgrænsen for det påståede fredningsområde.

Samtidig henstillede foreningen, at den eksisterende markvej mellem Landborup og Eg åbnedes for offentligheden, således at der blev stiforbindelse mellem de to landsbyer.

Skrivelsen blev forelagt for fredningsplanudvalget, som den 23. maj 1978 meddelte, at man ikke fandt anledning til at nedlægge supplerende fredningspåstand, men at de af grundejerforeningen rejste spørgsmål burde behandles senere sammen med de spørgsmål, som ville blive rejst under fredningsnævnets behandling af sagen.

Bekendtgørelse om den rejste fredningssag har været indrykket i Statstidende og i Dagbladet Djursland for den 25. august 1978 og underretning er samtidig til-

sendt samtlige lodsejere og interesserede foreninger og myndigheder m.v.

Den 1. december 1978 meddelte Danmarks Naturfredningsforening, at foreningen ønskede at indtræde som medrekvisit i fredningssagen, idet foreningen tilsluttede sig den af fredningsplanudvalget nedlagte fredningspåstand.

Efter at fredningsplanudvalgets opgaver pr. 1. januar 1979 overgik til Århus amtskommune, har amtsskommunen fastholdt fredningspåstanden.

Sagen er herefter behandlet i møde i nævnet den 25. juni 1979, hvori foruden de berørte lodsejere, hvoraf en væsentlig del var repræsenteret ved landbrugskonulent Verner Hansen, deltog repræsentanter for Århus amtskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Ebeltøft kommune samt grundejerforeningen Lådenbjerg og Mols Hoved grundejerforening, omfattende grundejere i det sommerhusområde, som omkranses af fredningsområdet, således som vist på kortet.

Danmarks Naturfredningsforening tiltrådte i det hele fredningen, idet man som begrundelse i første række lagde vægt på det landskabelige hensyn og i anden række på de i forbindelse med fredningssagens rejsning nævnte videnskabelige interesser i området.

Repræsentanterne for grundejerforeningen Lådenbjerg anførte, at man anså det for at være af største betydning, at fredningen, når den gennemførtes, udvidedes til at omfatte hele arealet mellem Hundshøjevejen og det

nord for denne beliggende sommerhusområde. Man henviste dels til, at der fra vejen er en storslået udsigt over Kaløvig, og dels til, at slugten op til sommerhusområdet frembød sådanne værdier, at den burde friholdes såvel for bebyggelse som beplantning.

Dette forslag har hverken under eller efter mødet vundet genklang hos nogen af de myndigheder, der er berettiget til at rejse fredningssag.

Fra lodsejernes side blev der navnlig protesteret mod fredningens udstrækning, idet lodsejerne dels såvel i områdets østlige som den vestlige del ønskede de nordligste arealer udtaget af fredningen, dels ønskede det påståede stisystem indskrænket, navnlig således at en i det nordlige område planlagt stiforbindelse fra Landborup til søområdet ændredes til en stiforbindelse mellem Landborup og Eg by, og således at en planlagt stiforbindelse i områdets sydvestlige del fra den på fredningskortet viste sti, mærket I, over nogle marker til et punkt beliggende lidt nord for midten af sommerhusområdets vestgrænse udgik.

Lodsejernes synspunkt er i det hele tiltrådt i en af Ebeltoft kommune efter mødet afgiven erklæring. Dog har kommunen foreslået, at den på kortet viste stiforbindelse, mærket IV, til kysten opgives, ligesom kommunen har foreslået, at der langs overkanten af skrænten mod vandet etableres en stiforbindelse fra stien I langs havet til sommerhusområdet.

Mols Hoved grundejerforening har protesteret mod

den fornævnte sti over markerne til sommerhusenes vestgrænse, idet grundejerforeningen har henvist til, at den foreslåede fortsættelse af stien langs sommerhusområdet vestgrænse mod nord og videre langs sommerhusområdet nordgrænse vil medføre, at færdslen ad stien bliver til voldsom gene for sommerhusområdets beboere.

Ejeren af den største ejendom, Isgård Hovedgård, har specielt protesteret mod, at der etableres stier ud over stiforbindelsen II fra den på fredningskortet viste parkeringsplads mod vest og videre mod syd langs sommerhusområdets østgrænse til vandet. Han har i øvrigt for så vidt angår denne sti nedlagt påstand om, at den fra sommerhusområdets nordøstlige hjørne føres ad eksisterende veje. Han har herved henvist til, at såvel stien III som de sidste forløb af stien II vil medføre jagtmæssige gener.

Synspunktet blev på mødet støttet af en jagtkyndig, på hvis forslag Landsjagtforeningen af 1923 har været indkaldt til et senere møde i sagen.

Danmarks Naturfredningsforening har efter mødet tiltrådt, at fredningen begrænses i overensstemmelse med de af lodsejerne fremsatte ønsker, dog således at naturfredningsforeningen omkring Tillerup sø har ønsket et større område end det af lodsejerne foreslåede medtaget under fredningen, ligesom naturfredningsforeningen ikke har kunnet følge lodsejernes oprindelige påstand om, at arealet mellem den på kortet viste sti I og den foreslåede nordgrænse langs Hundshøjevej udgår af fredningen.

Sagen er herefter på grundlag af de fremkomne indsigelser og senere erklæringer på ny behandlet af Århus amtskommune. Århus amtskommune har herefter indskrænket fredningspåstanden til at angå de på kortet med endelig fredningsgrænse afgrænsede arealer, ligesom amtskommunen til dels har imødekommet nogle af lodsejerne fremsatte ønsker med hensyn til ændring af bestemmelser om landbrugsbyggeri, kystsikring m.v. Endelig har amtskommunen ændret påstanden vedrørende stianlæg til at omfatte de på kortet viste stier I, II, III, IV og V.

Herefter er sagen behandlet i afsluttende møde i nævnet den 2. september 1981.

På mødet forelå skriftlig tiltrædelse fra Miljøministeriet, fredningsstyrelsen, af de af amtskommunen foreslåede arealmæssige indskrænkninger i fredningens omfang. Begrænsningen blev endvidere tiltrådt af de mødte repræsentanter for Ebeltoft kommune og Danmarks Naturfredningsforening.

Kommunens repræsentant nedlagde i øvrigt påstand om, at der tillægges offentligheden adgang til færdsel og ophold på hele matr. nr. 5 e Bjødstrup (nr. 43), beliggende ud til vandet i fredningsområdets nordvestlige hjørne.

Den pågældende ejendom er i 1975 erhvervet til Staten ved det daværende fredningsplanudvalgs foranstaltning og tilhører ifølge tingbogen Den danske Stat, skovstyrelsen. Formålet med erhvervelsen var, at arealet skulle udlægges til opholdsareal for offentligheden. Administrationen af arealet blev henlagt til fredningsplanud-

valget, men er senere overgået til skovstyrelsen.

Af arealet, ialt 3,5 ha, er for tiden de mod vandet nærmest beliggende 50 m, afgrænset af en markvej nogenlunde parallelt med kysten, tilgængelige for offentligheden, medens restarealet til østskellet mod matr. nr. 5 g smsts. er udlejet til en landmand med kort opsigelsesvarsel og dyrket med korn og/eller varigt græs.

Ebeltoft kommune har nærmere gjort gældende, at udlejningen i sig selv er stridende mod formålet med erhvervelsen, og at der efter kommunens opfattelse er behov for, at hele arealet udlægges til sit egentlige formål. Kommunen har herved oplyst, at man har modtaget flere henvendelser fra forskellig side om spørgsmålet.

Skovstyrelsens repræsentant har oplyst, at det på langt sigt er hensigten, at hele arealet, når der dokumenteres behov herfor, skal udlægges til opholdsareal for offentligheden, men at et sådant behov efter skovstyrelsens opfattelse ikke er til stede i øjeblikket, og at det derfor vil være urimeligt at lade hele arealet henligge uudnyttet, bortset fra opholdsretten.

Fra lodsejernes side blev der, for så vidt angår fredningens afgrænsning, nedlagt påstand om udtagelse af yderligere mindre arealer, så landbrugsbyggeri kunne ske uden tilladelse på matr.nr.ene 4 a (den vestlige lod) (nr. 29) og 6 d (nr. 40) Bjødstrup i fredningens vestlige del og matr. nr. 5 b Tillerup (nr. 20) i den østlige del.

Endelig ønskede lodsejerne udover de af amtskom-

munen foretagne ændringer i den oprindelige fredningspåstand punkt 3 og 4 udtaget i de nedenfor refererede fredningsbestemmelser.

En repræsentant for Landsjagtforeningen af 1923 tiltrådte de betænkeligheder, som ejeren af Isgård Hovedgård har givet udtryk for med hensyn til stiforløbet forbi sommerhusområdet, men havde, efter at være gjort bekendt med, at hunde skal føres i snor på de udlagte stier, ikke i øvrigt bemærkninger til forslaget.

Nævnet har herefter optaget sagen til afgørelse og vedtaget at gennemføre fredningen således, at den arealmæssigt begrænses til de arealer, som efter Århus amtskommunes endelige påstand skal inddrages under fredningen.

Nævnet har herved ikke kunnet følge de af enkelte lodsejere fremsatte ønsker om yderligere friholdelse af arealer omkring de pågældendens landbrugsbygninger, idet nævnet har lagt vægt på, at fredningsbestemmelserne alene kræver tilladelse til landbrugsbyggeri af ekstrem karakter, som nævnet, selv i områdets yderkanter, må finde det betænkeligt at acceptere uden krav om forudgående godkendelse.

For så vidt angår stiforbindelserne har nævnet ligeledes fundet at måtte følge amtskommunens påstand.

Nævnet har herved ikke fundet det fornødent, at der - som af Ebeltoft kommune foreslået - etableres en stiforbindelse langs overkanten af skrænten ud mod havet fra stien I til grænsen af det ud for sommerhusområdet

beliggende udyrkede areal, matr. nr. 1 z Isgård, idet nævnet finder det tilstrækkeligt, at der tilsikres offentligheden adgang ad stier, som fører ned til selve stranden, således at færdsel langs stranden foregår på selve arealet mellem skræntfoden og vandet.

Nævnet har også lagt vægt på, dels at skræntkantens forløb på grund af stadige skred er varierende og at anlæg af en egentlig stiforbindelse mellem dyrkningsgrænsen og skræntkanten på grund af faren for nye skred må anses for betænkelig, dels at en sti anlagt i sikker afstand fra kanten vil medføre uforholdsmæssigt store gener for de pågældende lodsejere, hvis marker vil blive delt af stien.

Det bemærkes udtrykkeligt, at der ikke ved nævnets afgørelse er kset nogen indskrænkning i den adgang, offentligheden efter naturfredningslovens § 56 måtte have til på eget ansvar at færdes på de udyrkede arealer mellem skræntkanten og dyrkningsgrænsen, hvorved anføres, at der er offentlig adgang til de udyrkede arealer langs skræntkanten, dels ad stien I, dels ad stien II over det udyrkede areal, matr. nr. 1 z Isgård.

For så vidt forløbet af stien II angår, har nævnet fundet, at et stiforløb gennem sommerhusområdet vil volde betydeligt større gener for områdets beboere end de gener, som påføres ejeren af Isgård hovedgård ved et stianlæg i udkanten af hans ejendom, langs sommerhusområdets østgrænse.

For så vidt angår fredningens indhold, har nævnet ikke ment at kunne følge de af lodsejerne fremsatte indsigelser udover, hvad der er tiltrådt fra amtskommunens side.

Endelig har nævnet, henset til hvad der er oplyst om formålet med erhvervelsen af ejendommen matr. nr. 5 e Bjødstrup (nr. 43), og henset til, at det efter det af Ebeltoft kommune oplyste må antages at være et rimeligt behov herfor, fundet, at området i det hele bør være tilgængeligt for offentligheden som færdsels- og opholdsareal som nedenfor bestemt.

Enkelte af lodsejerne under sagen fremsatte individuelle ønsker er enten bortfaldet som følge af begrænsningen af fredningens omfang eller henvist til behandling som dispensationssag efter reglerne i naturfredningslovens § 34, når planerne måtte blive aktuelle.

Endelig er spørgsmålet om bibeholdelse af et under besigtigelsesforretning i sagen konstateret skur på stranden ud for matr. nr. 1 z Isgård udsat til særskilt behandling efter nærmere undersøgelse.

Fredningen er herefter eenstemmigt vedtaget som følger:

FREDNINGENS FORMÅL:

Formålet med fredningen er ^{af} ~~de~~ foran refererede grunde, som er anført af det daværende fredningsplanudvalg for Århus amt i forbindelse med fredningssagens rejsning og tiltrådt af Århus amtskommune i videst muligt omfang at bevare de, som ligeledes foran beskrevet, såvel i landskabelig som i kulturhistorisk og videnskabelig henseende sær-

deles værdifulde arealer i deres nuværende tilstand.

FREDNINGENS OMFANG:

Fredningen omfatter:

- A. Arealer som underkastes egentlig tilstandsfredning, og som er vist på det til kendelsen vedhæftede kort med endelig fredningsgrænse.

Disse arealer omfatter følgende ejendomme eller dele deraf:

Af Bjødstrup by, Tved:

matr.nr. 1, 2, 3, 4 a, 5 a, 5 c, 5 d, 5 e, 6 a, 6 d,
7 a, 8 a, 9 a, 9 d, 9 e, 10 a, 10 c, 10 d.

Af Isgård Hovedgård, Tved:

matr.nr. 1 a, 1 z, 2.

Af Eg by, Tved:

matr.nr. 1 a, 1 b, 2 a, 2 b, 3 a, 4 a, 4 f, 4 g, 5 a,
5 c, 6 a, 6 b, 18.

Af Tillerup by, Tved:

matr.nr. 2 a, 5 a, 5 b, 5 q, 5 r, 5 s, 18.

Af Landborup by, Tved:

matr.nr. 1 a, 2 a, 2 b, 2 ah, 3 a, 4 h, 5 a (vestlig lod)
6 a, 8, 13, 14, 15, 16 b, 16 c, 16 d, 16 e, 16 f, 16 g.

Disse arealer underkastes egentlig tilstandsfredning, som nærmere beskrevet, og der skabes herudover adgang for offentligheden til færdsel ad et nærmere beskrevet stinet.

Det samlede areal er på 526,08 ha. Heraf er 16,47 ha fredskov, delvis omfattet af strandbeskyttelseslinien, medens 98,49 ha i øvrigt er omfattet af naturfredningslovens

strand-, sø- og højbeskyttelseslinie.

Stianlægget indenfor dette område omfatter i alt 4535 meter.

B: Ejendomme, for hvilke der alene er tale om stiudlæg ad eksisterende vejspor i forbindelse med etablering af sti-forbindelse mellem Landborup og Eg byer:

Af Landborup by, Tved:

matr.nr. 3 b, 4 k, 5 a (østlig lod)

Af Eg by, Tved:

matr. 7 a, 8, 9 a, 10 a, 11 a, 12 a, 13 a.

Det samlede stiudlæg over disse ejendomme er på 935 meter.

FREDNINGENS INDHOLD.

GENERELLE BESTEMMELSER.

1. Arealernes tilstand.

De fredede arealer skal så vidt muligt bevares i deres nuværende tilstand, dog med de nedenfor under særbestemmelser anførte undtagelser.

2. Bebyggelse, ledningsanlæg og lignende.

På de fredede arealer må der ikke opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder, master, tårne, vindmøller eller lignende indretninger, samt tilbygning til eksisterende bebyggelse) eller anbringes beboelses- og campingvogne.

Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring i bygningens ydre fremtræden.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder tilbygning eller foretages om-

bygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnets tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

1. At bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.
2. At bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer.
3. At bygningens højde ikke nødvendiggør dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af kommuneplanlovens § 43 (d.v.s. ikke være mere end 12,5 meter for driftsbygninger og 15 meter for visse siloer eller mere end 8,5 meter for andre bygninger).
4. At bebyggelsen ikke kræver dispensation fra naturfredningslovens § 46 og § 53 (henholdsvis 100 meter beskyttelseslinie langs kysten og 100 meter beskyttelseslinie omkring fredede fortidsminder).

I de tilfælde, hvor fredningsnævnets tilladelse herefter er nødvendig, kan tilladelse kun nægtes:

1. Hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for planering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig meromkostning kan modsvare det, ejeren ønskede, eller
2. hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller
3. bebyggelsen kræver godkendelse i medfør af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5.

3. Veje.

Anlæg af veje og stier må kun finde sted med fredningsnævnets samtykke, bortset fra veje, som tjener i land-

brugs- eller skovbrugsdrift, når de følger det naturlige terræn.

Eksisterende veje må ikke udvides eller befæstes uden de påtaleberettigedes samtykke.

4. Vådområder.

Tilstanden ad væld, søer, moser, damme og lignende må ikke ændres i forhold til tilstanden på fredningstidspunktet uden forudgående godkendelse af fredningsnævnet.

5. Pelsfarme, fjerkræfarme, gartneri og dambrug.

Oprettelse af fjerkræ-, svine- eller pelsdyrfarme eller oprettelse af nye landbrug eller drivhusgartnerier samt dambrug er ikke tilladt.

6. Havneanlæg m.m.

Etablering af havneanlæg eller bådebroer langs kysten er ikke tilladt.

Nødvendig kystsikringsanlæg skal være tilladt, dog kun efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af projektet.

7. Terrænændringer.

På de fredede arealer er ændring af terrænet eller i terrænfor^{merne}me, herunder påstofindvinding, opfyldning og planering samt fjernelse af stendiger og jordgærder ikke tilladt. Fredningsnævnet kan dog tillade gravning til lokale, el industrielle formål.

8. Camping.

Teltlejre og campingpladser må ikke etableres uden fredningsnævnets godkendelse.

9. Oplagspladser m.v.

Oplagspladser, lossepladser, motorbaner, væddeløbsbaner og lignende må ikke etableres, ligesom der ikke må finde opstilling sted af udrangerede biler eller dele deraf.

Henkastning af affald må ikke finde sted.

10. Beplantning.

Uden for de nuværende haveanlæg og arealer, der allerede er skovbevokset, må træplantning eller -såning ikke finde sted. Herudover kan fredningsnævnet i ganske særlige tilfælde tillade træplantning.

11. Hegn.

Hegn må ikke opsættes eller påantes uden fredningsnævnets tilladelse med undtagelse af nødvendige kreaturhegn, kulturhegn og hegn om eksisterende haver.

Udskiftning af eksisterende hegn kan finde sted.

12. Landskabspleje.

Århus amtskommune skal have ret til uden udgift for ejeren og efter forudgående meddelelse at foranledige, at en ønsket naturtilstand inden for området opretholdes, herunder bortfjernelse af selvsåninger og andre plejeforanstaltninger, som har til sigte f.eks. at bevare karakteristiske plantesamfunde og geologiske formationer. Det skal dog stå lodsejerne frit, såfremt de måtte foretrække dette, selv og for egen regning at iværksætte de foranstaltninger, som plejemyndigheden måtte finde fornødne.

13. Anlæg i forbindelse med fredningen.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at der efter fredningsnævnets godkendelse udføres de for almenhedens færdsel og ophold nødvendige parkeringspladser, skilte m.v.

Det bemærkes herved, at et areal på ca. 1000 m², mrk. P på kortet, hørende under Isgård Hovedgård, straks udlægges til parkering og, at der ved fredningsanlægstatnin-

gen til ejeren er taget hensyn hertil.

Århus amtskommune tillægges ret til for det offentliges regning at foretage fornødne reguleringer og befæstelse af parkeringsarealet.

SÆRBESTEMMELSER.

Stier.

Der sikres almenheden ret til gående og cyklende færdsel ad det på kortbilaget viste stisystem, mrk. I, II, III, IV og V.

Hunde skal føres i snor.

De foreslåede nye stier kan udlægges i en bredde af indtil $2\frac{1}{2}$ m.

Århus amtskommune har ret til at lade foretage vedligeholdelse af stierne.

Eventuelle krydsninger mellem stierne og kreaturhegnene etableres ved hjælp af stenter, møller eller lignende på amtskommunens foranledning.

Amtskommunen drager omsorg for etablering af fornøden forbindelse fra de til kysten gående stier og ned til stranden. Vedligeholdelsen af disse forbindelser påhviler amtskommunen, som tillige skal overtage vedligeholdelsen af den ud for sommerhuset på matr. nr. 1 z Isgård Hovedgård etablerede trappe ned til stranden.

Vedrørende matr. nr. 5 e Bjødstrup by, Tved.

Det til opholdsareal for offentligheden erhvervede areal, matr. nr. 5 e Bjødstrup by, Tved, skal stedse henligge i en sådan tilstand, at offentlighedens adgang til ophold og ikke-motoriseret færdsel ikke hindres på nogen del af arealet.

Denne bestemmelse skal dog ikke være til hinder

for, at der efter nævnets godkendelse sker særlig afmærkning og afgrænsning af parkeringsarealet i forbindelse med opholdsarealet, således at henstilling af motorkøretøjer begrænses til bestemte områder i arealets yderkant mod den offentlige vej, der mod vest danner nordgrænsen for fredningsområdet.

Parkeringspladsen kan om fornødent belægges med stabilgrus.

Vedrørende matr. nr. 4 a Bjødstrup by, Tved (sydlige lod).

Det skal være ejeren af matr. nr. 4 a Bjødstrup by, Tved, tilladt i tilknytning til en eksisterende beplantning i det nordøstlige hjørne af den sydligste lod at foretage tilplantning af yderligere ca. 5.200 m².

Nærværende afgørelse kan efter naturfredningslovens § 24 indbringes for Overfredningsnævnet af bl.a. ejerne og forskellige myndigheder.

Afgørelsen vil i øvrigt i medfør af naturfredningslovens § 25 være at forelægge Overfredningsnævnet, men denne forelæggelse medfører ingen ankebehandling.

Ønsker en lodsejer eller anden ankeberettiget afgørelsen ændret, må anke ske til Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K.

Ankefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Mikael Vestergaard, A. Holck-Christiansen, F. Purup Nielsen

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Århus amts nordlige
fredningskreds, den 1. oktober 1981.

A. Holck-Christiansen
nævnsformand

U D S K R I F T

AF

F O R H A N D L I N G S P R O T O K O L L E N

FOR

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMTS NORDLIGE FREDNINGSKREDS.

-----ooooo000ooooo-----

lu.

År 1981, den 1. oktober, blev på dommerkontoret
i Randers i

F.S. 70/1978

Sag angående fredning af are-
aler ved ISGÅRD, Ebeltoft kom-
mune,

truffet sålydende

E R S T A T N I N G S A F G Ø R E L S E:

Ved en af fredningsnævnet d.d. truffet afgørelse er der truffet bestemmelse om fredning af en række arealer af Bjødstrup by, Isgård hovedgård, Eg by, Tillerup by og Landborup by, alt af Tved, og beliggende i landzone.

Fredningspåstanden omfatter tilstandsfredning, hvorhos der gives offentligheden adgang til ikke-motoriseret færdsel ad en række nærmere angivne stier. Herudover er der for enkelte ejendomme i Landborup og Eg byer tale om udlæg af stier ad eksisterende vejspor, uden at de pågældende ejendomme i øvrigt omfattes af fredningen.

Det areal, der fredes, er på ialt 526,08 ha. Heraf er 16,47 ha fredskov delvis omfattet af strandbeskyttelseslinie. I øvrigt er 98,49 ha omfattet af naturfredningslovens strand-, høj- og søbeskyttelseslinier.

Inden for det egentlig fredede område udlægges en strækning på ialt 4535 meter til offentlig stiforbindelser.

Herudover er der for en række ejendomme i Landborup og Eg byer udlagt stiforbindelser ad eksisterende vejspor uden at der er tale om tilstandsfredning af de pågældende ejendomme, ialt 935 meter.

Nævnet har under erstatningsforhandlinger med lodsejerne tilbudt erstatningsbeløb, beregnet efter følgende retningslinier.

Arealerstatning:

For fredskovspligtige arealer	0 kr. pr. ha
For arealer omfattet af naturfredningslovens strand-, sø- og højbeskyttelseslinier	400 kr. pr. ha
For øvrige arealer	800 kr. pr. ha

Erstatning for stianlæg:

ad eksisterende veje og stier	5 kr. pr. lb. m
ad nyanlagte stier:	
over udyrkede arealer	10 kr. pr. lb. m
over dyrkede arealer	15 kr. pr. lb. m
<u>Mindste erstatning</u> fastsættes til	500 kr.

Lodsejerne har for så vidt angår erealerstatningerne nedlagt påstand om henholdsvis 500 kr. og 1.000 kr. pr. ha for arealer indenfor og udenfor beskyttelseslinierne.

Idet forlig med lodsejerne ikke har kunnet opnås, har nævnet herefter i overensstemmelse med erstatningstilbudet fastsat erstatningen som for hver enkelt lodsejer anført, idet beløbene er afrundet opad til nærmeste med 100 kr. delelige beløb, og idet bemærkes, at de manglende lodsejersnumre vedrører ejendomme, som er udgået ved en under sagens gang foretaget begrænsning af fredningsområdet.

Erstatningerne udgør herefter:

Samlet erstatning
efter afrunding:

1) og 2):

Godsejer J. Mark m.fl., Isgård, Knebel. 176.700 kr.
(matr. nr. 1 a, 1 z og 2 Isgård hoved-
gård)

Arealerstatning:

Fredskov 16,47 ha (del-
vis omfatter af strand-
beskyttelseslinien) 0 kr.

36,34 ha á 400 kr. 14.536 kr.

179,75 ha á 800 kr. 143.800 kr. 158.336 kr.

T r a n s p o r t 158.336 kr.

3.

T r a n s p o r t 158.336 kr.

Ulempe- og arealer-
statning for parke-
ringsplads:

1.000 m² á 5 kr. 5.000 kr.

Stianlæg:

2.160 m á 5 kr. 10.800 kr.

170 m á 15 kr. 2.550 kr. 13.350 kr.

I alt 176.686 kr.

3):

Jette Jensen, Egernvej 74, Strandhuse, 10.300 kr.
Kolding (matr. nr. 1 b Eg).

Arealerstatning:

3,56 ha á 400 kr. 1.424 kr.

7,49 ha á 800 kr. 5.992 kr. 7.416 kr.

Stianlæg:

560 m á 5 kr. 2.800 kr. 2.800 kr.

I alt 10.216 kr.

4):

Rasmus L. Kruse, Eg, Knebel. 12.100 kr.
(matr. nr. 3 a Eg og 15 Landborup)

Arealerstatning:

3,55 ha á 400 kr. 1.420 kr.

11,35 ha á 800 kr. 9.080 kr. 10.500 kr.

Stianlæg:

280 m á 5 kr. 1.400 kr.

30 m á 10 kr. 200 kr. 1.600 kr.

I alt 12.100 kr.

5):

Niels Sørensen, Eg, Knebel. 9.900 kr.
(matr. nr. 6 b Eg)

Arealerstatning:

12,35 ha á 800 kr. 9.880 kr. 9.880 kr.

6):

Svend Klinge, Eg, Knebel. 21.100 kr.
(matr. nr. 2 a Eg)

Arealerstatning:

6,50 ha á 400 kr. 2.600 kr.

23,05 ha á 800 kr. 18.440 kr. 21.040 kr.

7):

Poul og Ernst Friis Laursen, Eg, Knebel. 500 kr.
(matr. nr. 2 b Eg)

Arealerstatning:

0,75 ha á 400 kr. 300 kr. 300 kr.

8):

Rasmus Winther Jensen, Eg, Knebel. 11.500 kr.
(matr. nr. 1 a Eg)

Arealerstatning:

1,21 ha á 400 kr. 484 kr.

13,66 ha á 800 kr. 10.928 kr. 11.412 kr.

10):

Jens Hansen, Eg, Knebel. 11.500 kr.
(matr. nr. 4 f og 6 a Eg)

Arealerstatning:

14,29 ha á 800 kr. 11.432 kr. 11.432 kr.

11):

Jens Hansen og Holger Laursen, Eg, Knebel. 500 kr.
(matr. nr. 18 Eg)

Arealerstatning:

0,7 ha á 400 kr. 280 kr. 280 kr.

12):

Holger Laursen, Eg, Knebel. 9.200 kr.
(matr. nr. 5 a Eg)

Arealerstatning:

11,40 ha á 800 kr. 9.120 kr. 9.120 kr.

13):

Rasmus H. Møller, Eg, Knebel. 4.200 kr.
(matr. nr. 4 g, 5 c Eg og 5 g Tillerup)

Arealerstatning:

0,15 ha á 400 kr. 60 kr.

5,12 ha á 800 kr. 4.096 kr. 4.156 kr.

14):

Ingvard Nørgård Christiansen, Eg, Knebel. 800 kr.
(matr. nr. 9 a, 11 a, 12 a Eg)

Stianlæg:

145 m á 5 kr. 725 kr. 725 kr.

15):

P. Bartholin Sørensen m.fl., Knebel. 4.000 kr.
(matr. nr. 4 a Eg)

Arealerstatning:

5,00 ha á 800 kr. 4.000 kr. 4.000 kr.

16):

Anders Peter Sørensen, Eg, Knebel. 3.300 kr.
(matr. nr. 8, 10 a Eg og 13, 14 Landborup)

Arealerstatning:

3,42 ha á 800 kr. 2.736 kr. 2.736 kr.

Stianlæg:

110 m á 5 kr. 550 kr. 550 kr.

I alt 3.286 kr.

17):

Ernst Friis Laursen, Eg, Knebel. 500 kr.
(matr. nr. 7 a Eg)

Stianlæg:

95 m á 5 kr. 475 kr. 475 kr.

18):

Karen Vinther m.fl., Ebeltoftvej 4, Mørke 500 kr.
(matr. nr. 5 r Tillerup)

Arealerstatning:

0,10 ha á 400 kr. 40 kr. 40 kr.

19):

J. Holm Mikkelsen, Knebel. 500 kr.
(matr. nr. 5 s Tillerup)

Arealerstatning:

0,17 ha á 400 kr. 68 kr. 68 kr.

20):

Niels Christiansen, Eg, Knebel. 10.900 kr.
(matr. nr. 5 b Tillerup)

Arealerstatning:

2,85 ha á 400 kr. 1.140 kr.

12,10 ha á 800 kr. 9.680 kr. 10.820 kr.

21):

Ove H. Stigsen, Tillerup, Knebel. 3.700 kr.
(matr. nr. 8 Landborup og 13 a Eg)

Arealerstatning:

3,66 ha á 800 kr. 9.928 kr. 2.928 kr.

Stianlæg:

135 m á 5 kr. 675 kr. 675 kr.

I alt 3.603 kr.

23):

Tage H. Jensen, Tillerup, Knebel. 13.500 kr.
(matr. nr. 2 a, 18 Tillerup)

Arealerstatning:

15,45 ha á 400 kr. 6.180 kr.

9,05 ha á 800 kr. 7.240 kr. 13.420 kr.

24):

Anders Pedersen, Bjødstrup, Knebel. 13.500 kr.
(matr.nr. 7 a Bjødstrup)

Arealerstatning:

4,24 ha á 400 kr. 1.696 kr.

14,65 ha á 800 kr. 11.720 kr. 13.416 kr.

Stianlæg:

Se supplement.

26):

Chr. Christiansen, Eg, Knebel. 800 kr.
(matr. nr. 5 a Tillerup)

Arealerstatning:

0,45 ha á 400 kr. 180 kr.

0,75 ha á 800 kr. 600 kr. 780 kr.

29):

Jens Møller Hansen, Bjødstrup, Knebel. 22.400 kr.
 (matr. nr. 4 a Bjødstrup, 2 ah, 16 c og
 16 e Landborup)

Arealerstatning:

8,14 ha á 400 kr. 3.256 kr.

23,36 ha á 800 kr. 18.688 kr. 21.944 kr.

Stianlæg:

90 m á 5 kr. 450 kr. 450 kr.

I alt 22.394 kr.

30):

M. Dahl Jacobsen, Bjødstrup, Knebel. 2.300 kr.
 (matr. nr. 3 b, 4 k, 16 g Landborup)

Arealerstatning:

0,51 ha á 400 kr. 204 kr. 204 kr.

Stianlæg:

400 m á 5 kr. 2.000 kr. 2.000 kr.

I alt 2.204 kr.

32):

Dødsboet efter Holger Christensen, Landborup,
 Knebel v/advokat K.V. Schmith, Nørregade 1,
 7800 Skive (matr. nr. 3 a, 16 d Landborup) 1.100 kr.

Arealerstatning:

0,56 ha á 400 kr. 224 kr.

1,05 ha á 800 kr. 840 kr. 1.064 kr.

33):

Jens Jessen Klinge, Eg, Knebel. 7.500 kr.
 (matr. nr. 1 a, 6 a, 16 b Landborup)

Arealerstatning:

2,04 ha á 400 kr. 816 kr.

8,24 ha á 800 kr. 6.592 kr. 7.408 kr.

34):

Dora Skovenborg, Ved Stranden 127, 8250 1.300 kr.
 Egå, Anna Baunsgård, Sejs Søvej 68, 8600
 Silkeborg og Tove Hansen, Byvænget 9 a,
 Bjødstrup, 8420 Knebel.
 (matr. nr. 2 a Landborup)

Arealerstatning:

1,60 ha á 800 kr. 1.280 kr. 1.280 kr.

35):

Arne Thomsen Jensen, Landborup, Knebel. 1.300 kr.
 (matr. nr. 5 a, 16 f Landborup)

Arealerstatning:

0,22 ha á 400 kr. 88 kr.
 0,56 ha á 800 kr. 448 kr. 536 kr.

Stianlæg:

135 m á 5 kr. 675 kr. 675 kr.
 I alt 1.211 kr.

37):

Bent Laursen, Bjødstrup, Knebel. 600 kr.
 (matr. nr. 2 b Landborup)

Arealerstatning:

0,73 ha á 800 kr. 584 kr. 584 kr.

39):

Laurs Møller Jensen, Bjødstrup, Knebel. 15.300 kr.
 (matr. nr. 8 a, 9 d, 10 c Bjødstrup)

Arealerstatning:

2,61 ha á 400 kr. 1.044 kr.
 17,79 ha á 800 kr. 14.232 kr. 15.276 kr.

40a):

Niels P. Jensen, Bjødstrup, Knebel. 2.400 kr.
(matr. nr. 5 c Bjødstrup)

Arealerstatning:

0,90 ha á 400 kr. 360 kr.
2,50 ja á 800 kr. 2.000 kr. 2.360 kr.

40b):

Peter Jessen Klinge, Eg, Knebel. 18.400 kr.
(matr.nr. 5 d, 6 a, 9 e, 10 d Bjødstrup)

Arealerstatning:

4,61 ha á 400 kr. 1.844 kr.
18,97 ha á 800 kr. 15.176 kr. 17.020 kr.

Stianlæg:

260 m á 5 kr. 1.300 kr. 1.300 kr.
I alt 18.320 kr.

41):

E. Høgh Mikkelsen, Bjødstrup, Knebel. 3.400 kr.
(matr. nr. 9 a, 10 a Bjødstrup)

Arealerstatning:

0,80 ha á 400 kr. 320 kr.
3,84 ha á 800 kr. 3.072 kr. 3.392 kr.

42):

Poul Jørgensen, Bjødstrup, Knebel. 12.000 kr.
(matr. nr. 4 h Landborup, 1, 2, 3, 5 a,
6 d Bjødstrup)

Arealerstatning:

0,09 ha á 400 kr. 36 kr.
14,07 ha á 800 kr. 11.256 kr. 11.292 kr.

Stianlæg:

140 m á 5 kr. 700 kr. 700 kr.
I alt 11.992 kr.

43):

Miljøministeriet, Skovstyrelsen, Fussingø 0 kr.
 Skovdistrikt, 8900 Randers.
 (matr. nr. 5 e Bjødstrup)

S u p p l e m e n t:

ad 24):

Anders Pedersen, Bjødstrup, Knebel.
 (matr.nr. 7 a Bjødstrup).

og/eller

40 b):

Peter Jessen Klinge, Eg, Knebel.
 (matr. nr. 6 a Bjødstrup)

Stianlæg:

590 m á 5 kr.

2.950 kr.

Der er for så vidt angår det nævnte vejspor, usikkerhed om, hvorvidt vejsporet forløber over matr. nr. 7 a eller matr. nr. 6 a, eventuelt begge matrikelnumre. Det er under erstatningsforhandlingerne aftalt, at spørgsmålet søges løst inden Overfredningsnævnets behandling af sagen, og erstatningsbeløbet vil først kunne udbetales, når der er skabt klarhed over vejens nærmere forløb, eller der er truffet aftale mellem ejerne om, hvorledes ejerne af de 2 matrikelnumre skal dele erstatningsbeløbet.

Der tillægges landbrugskonsulent Verner Hansen, Landskontoret for Landboret, Kongsgårdsvej 28, 8260 Viby J, som vederlag 5.000 kr. for konsulentbistand for lodsejerne nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 37, 39, 30, 41, 42 samt følgende lodsejere, hvis ejendomme un-

der sagens behandling er udgået af fredningen:

<u>Lb.nr.</u>	<u>ejer</u>	<u>matr.nr.</u>
9	Poul Friis Laursen, Eg.	5 <u>b</u> Eg.
25	Birthe Bøje Schaumann, Kvelstrup, Knebel.	1 <u>a</u> Blåkær.
27	Hans Peter Hansen, Blå- kær, Knebel.	1 <u>c</u> , 2 <u>a</u> , 6 <u>a</u> Blåkær.
28A	Anders Jørgen Helbo, Blå- kær, Knebel.	3 <u>a</u> Blåkær.
28B	Rasmus Helbo, Blåkær, Kne- bel.	3 <u>cs</u> Blåkær.
36A	S. Møller Laursen, Kaserne- boulevarden 9, 8000 Århus C.	9 <u>a</u> Landborup.

Erstatningerne, som forrentes med en årlig rente på 12% fra denne afgørelses dato at regne, og honoraret for konsulentbistand vil være at udrede med $\frac{3}{4}$ af Statskassen og $\frac{1}{4}$ af Århus amtsråd.

Der er ikke fra panthaverside givet møde og fremsat krav på andel i erstatningerne. Nævnet skønner i øvrigt, at der ikke ved fredningen af arealerne sker nogen forringelse af pantesikkerheden for de pågældende panthavere, jfr. naturfredningslovens § 21, stk. 4, hvorfor udbetalingen kan ske direkte til ejerne.

Afgørelsen vil i medfør af naturfredningslovens § 25 som ændret senest ved lov nr. 297 af 26. juni 1975 være at forelægge for Overfredningsnævnet, men denne forelæggelse medfører ingen ankebehandling.

Ønsker en lodsejer eller anden ankeberettiget afgørelsen indbragt, må dette ske ved anke til Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K.

Ankefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Anke kan ske af ejendommenes ejere og brugere,
Århus amtsråd, Ebeltoft kommune, samt Danmarks Naturfred-
ningsforening og Miljøministeriet, fredningsstyrelsen.

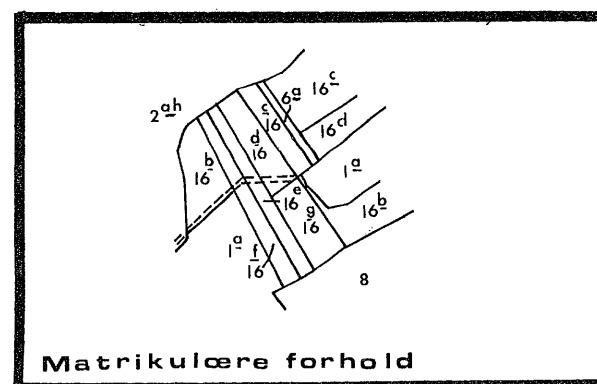
Mikael Vestergaard, A. Holck-Christiansen, F. Purup Nielsen

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Århus amts nordlige
fredningskreds, den 1. oktober 1981.

A. Holck-Christiansen
nævnsformand

KORT>

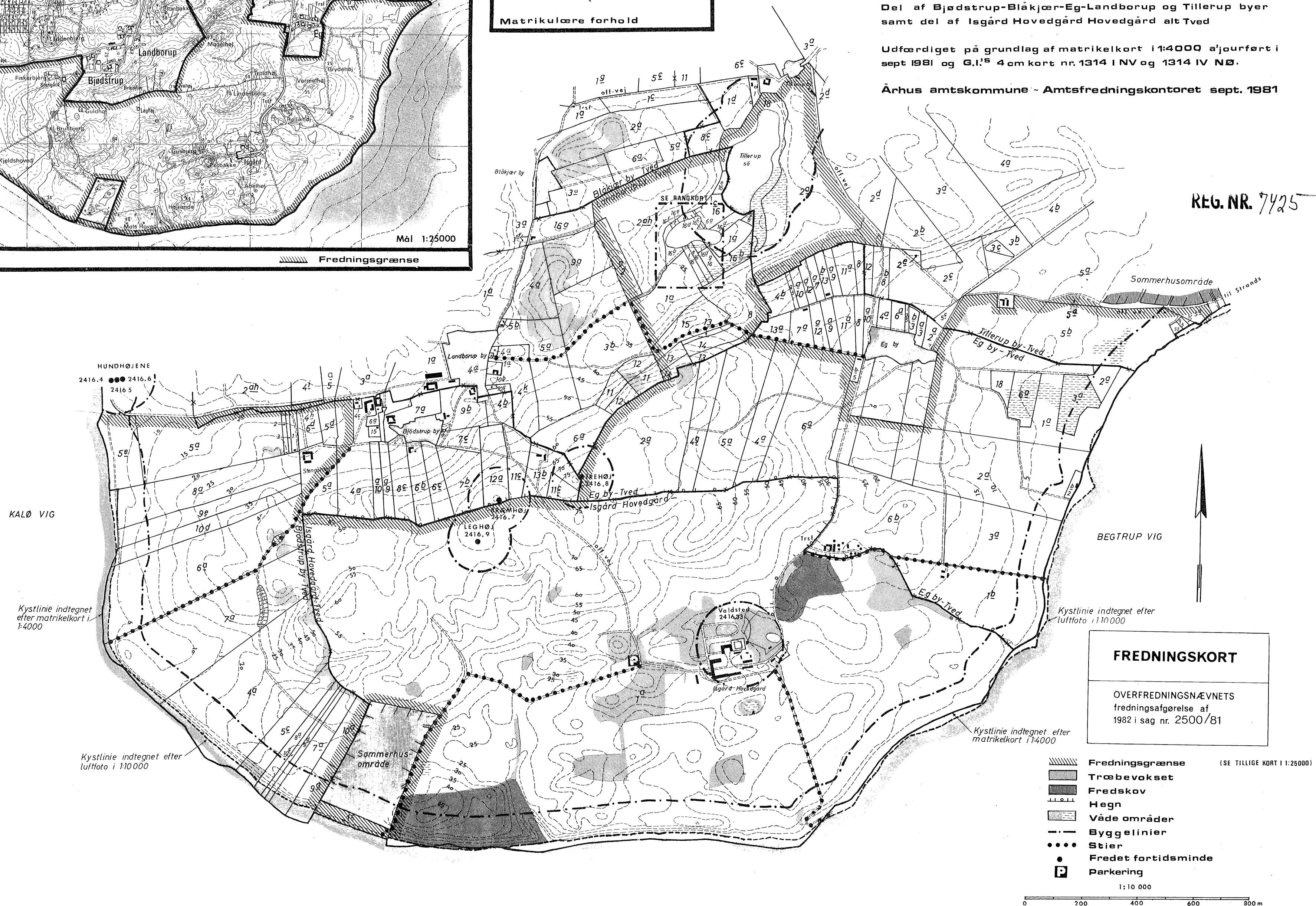
Ebeltoft kommune - Århus amt

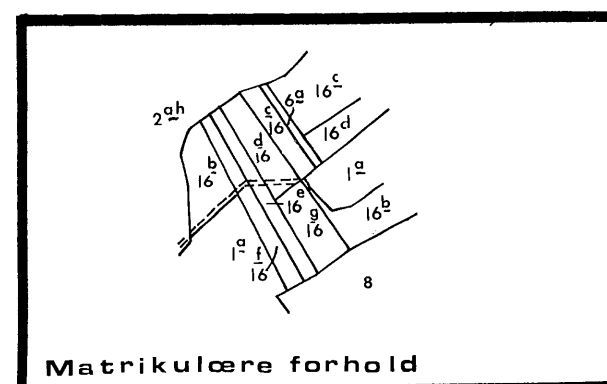
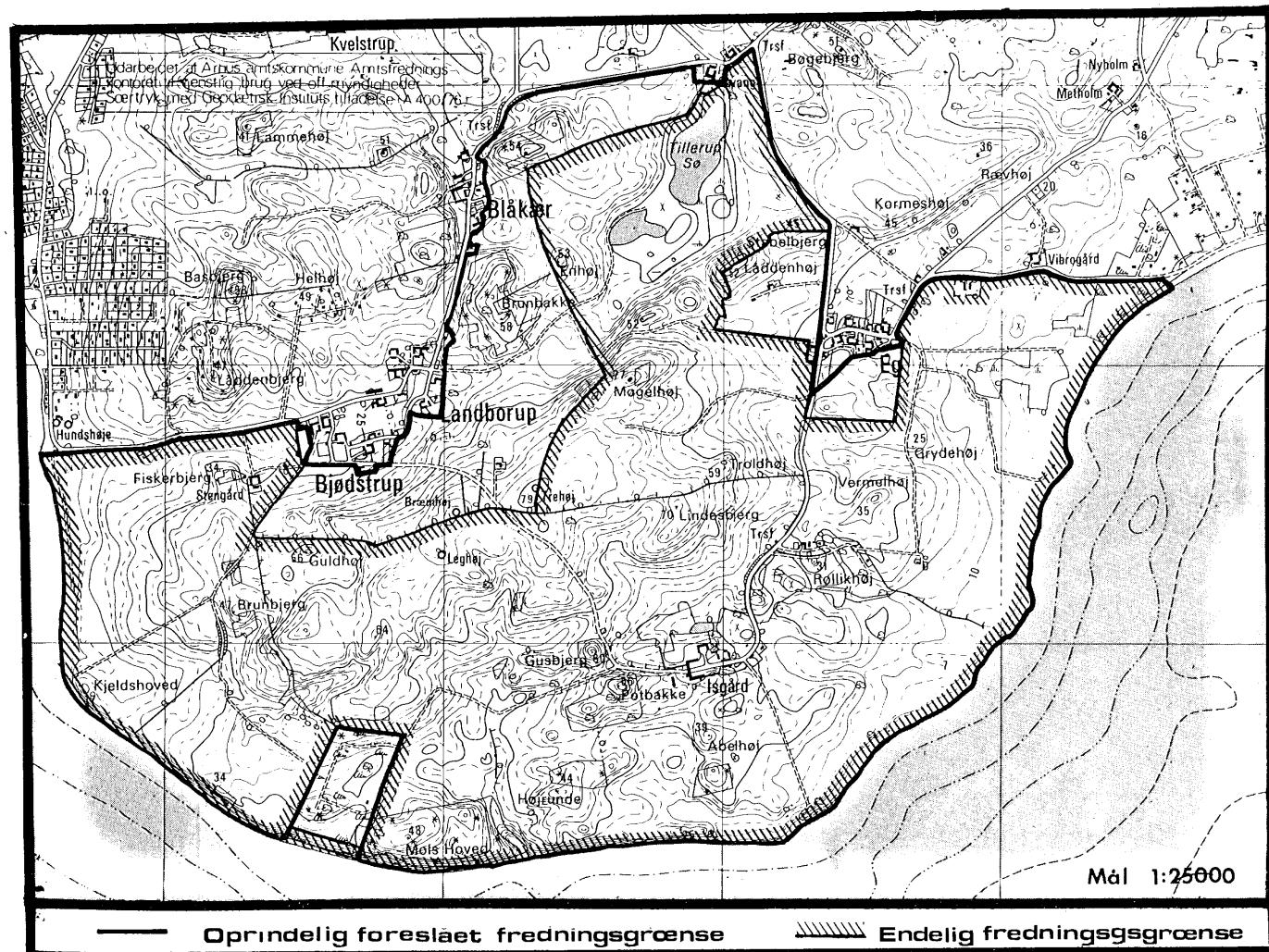
Del af Bjødstrup-Blåkjær-Eg-Landborup og Tillerup byer
samt del af Isgård Hovedgård Hovedgård alt Tved

Udfærdiget på grundlag af matrikelkort i 1:4000 a'jourført i sept 1981 og G.1.^s 4 cm kort nr. 1314 I NV og 1314 IV NØ.

Århus amtskommune ~ Amtsfredningskontoret sept. 1981

REG. NR. 7425

Kortbilag til afgørelse af 1. oktbr. 1981 fra Fredningsnævnet for Århus amts nordlige fredningskreds vedrørende fredning af arealer ved

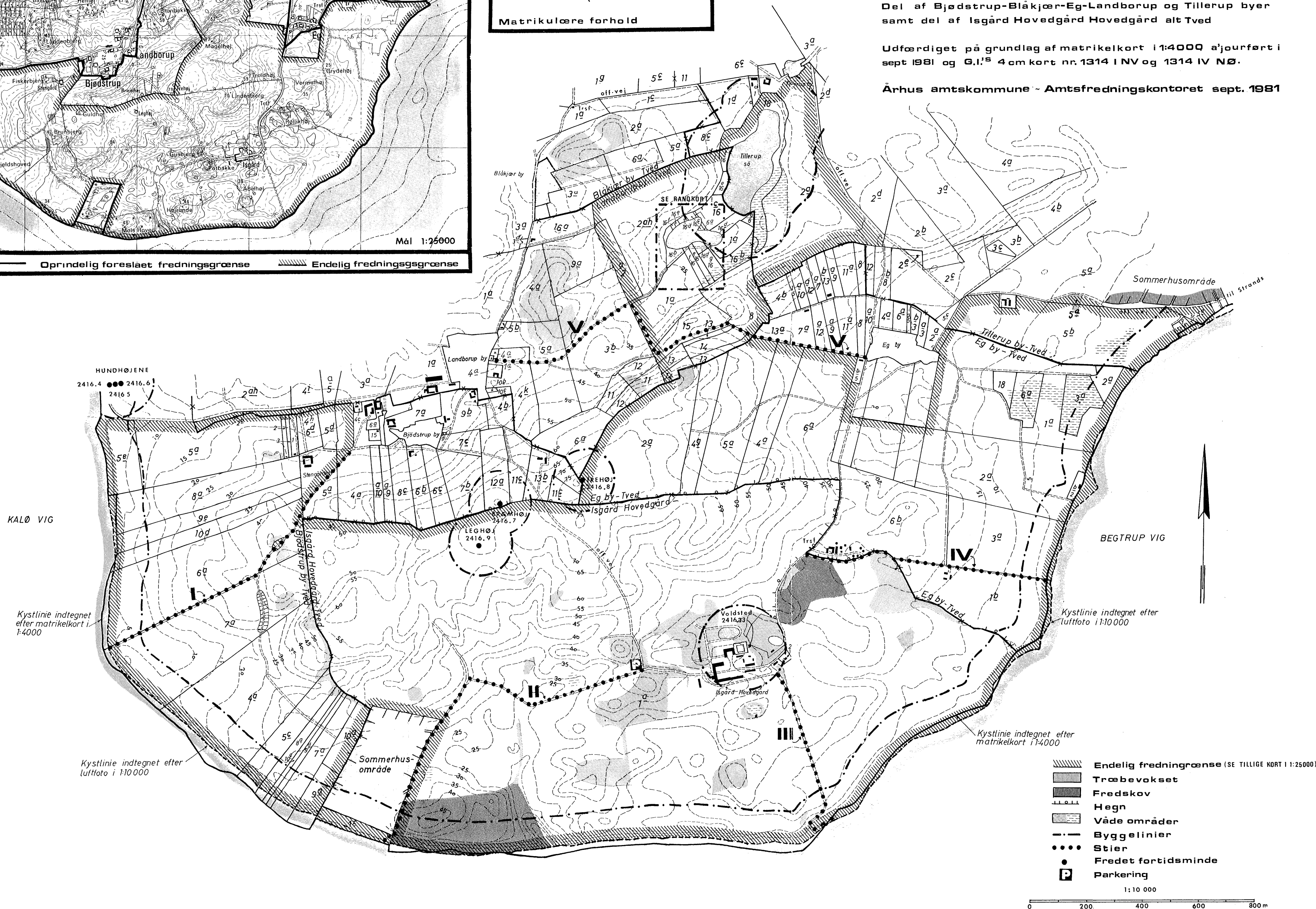
ISGÅRD

Ebeltoft kommune - Århus amt

Del af Bjødstrup-Blåkjær-Eg-Landborup og Tillerup byer samt del af Isgård Hovedgård Hovedgård alt Tved

Udfærdiget på grundlag af matrikelkort i 1:4000 a'jourført i sept 1981 og G.I.'s 4 cm kort nr. 1314 I NV og 1314 IV NØ.

Århus amtskommune - Amtsfredningskontoret sept. 1981

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Randers, den 14. oktober 1987.

HE/eml. FS. 134/85

Poul Friis Laursen,
Isgårdsvej 11, Eg,
8420 Knebel.

Fredningsnævnets opmærksomhed er tidligere blevet henledt på, at der ud for Deres ejendom, matr.nr. 2 b Eg by, Tved, er lagt en del sten i havet.

På et møde den 26. juni 1987 oplyste De, at stenene er lagt som en hofde, og at denne hofde har været på stedet siden 1928. De har alene foretaget en almindelig vedligeholdelse af hofden i de forløbne år. De oplyste endvidere på mødet, at der er foretaget opfyldning af en del vandhuller på ejendommen.

Ejendommen er dels omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgaard, dels omfattet af strandbeskyttelseslinien efter naturfredningslovens § 46. Både den gennemførte fredning og naturfredningslovens § 46 indeholder forbud mod terrænændringer m.v.

Nævnet finder, at både hofden og opfyldningen af vandhuller på ejendommen er foretaget i strid med både fredningen og naturfredningsloven. Efter omstændighederne ønsker nævnet dog ikke at foretage videre i den anledning og godkender derfor i medfør af naturfredningslovens § 34 og § 46 de allerede foretagne opfyldninger.

Nævnet skal dog udtrykkelig bemærke, at det er i strid med både den gennemførte fredning samt strandbeskyttelseslinien at foretage yderligere, og at De ikke for fremtiden vil kunne for-

vente at få tilladelse til nogen opfyldning.

Nævnets afgørelse kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. Dem og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

H. Esdahl, fg.

KOPI sendt til:

- X
1. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
 2. Århus amtskommune, amtsfredningskontoret, Søndergade 74, 3., 8000 Århus C. (j.nr. 5403-59-23-67)
 3. Århus amtskommune, amtsarkitektkontoret, Lyseng alle 1, 8270 Højbjerg.
 4. Ebeltoft kommune, Adelgade 11, 8400 Ebeltoft.
 5. "Vurderingsrådet" i Ebeltoft kommune.
 6. Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 1, 1165 København K.
 7. Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité v/museumsinspektør Henning Petersen, skellerupvej 2 A, 8420 Knebel.
 8. Elektriker Per Blendstrup, Mosedraget 16, Bjerregrav, Randers.
 9. Gdr. Kjeld Søndergaard, Mariendalsvej 10, Boeslum, Ebeltoft.

Randers, den 19 MAJ 1989

LH/pk. F.S. 18/89.

Godsejer Alf Normann F. Pedersen,
Isgård Hovedgård,
Isgårdvej 7 a, Isgård,
8420 Knebel.

Under en besigtigelse den 31. marts 1989 blev det konstateret, at der på Deres ejendom matr.nr. 1 a Isgård Hovedgård, Tved, er henlagt en del affald tæt ved kysten.

Det konstateredes endvidere, at der er etableret en vold af natursten som afgrænsning af parkeringsarealet vest for Isgård.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård, ligesom den delvis er omfattet af strandbeskyttelseslinien i naturfredningslovens § 46, stk. 1.

De var under besigtigelsen repræsenteret af konsulent John Christensen, der redegjorde for baggrunden for henkastningen af organisk materiale, samt etablering af volden.

Efter omstændighederne skal nævnet herved meddele godkendelse af den allerede foretagne opfyldning langs stranden, samt etablering af volden som afgrænsning af parkeringsarealet på nedennævnte vilkår, hvorom der under besigtigelsen blev opnået enighed med ejers repræsentant,

at der inden 1. juli 1989 foretages en afdækning af affaldet, hvorved al synligt affald langs afdækningsgrænsen fjernes, og resten udjævnes, således at det pågældende areal falder naturligt

Ad SN 1344/12 - 0001
RUT 82

~~Foto-venter~~

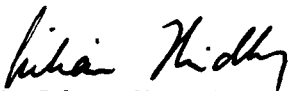
125 20/10 89 i22

ind i kystlandskabet, og

at der inden samme frist for ejerens regning anbringes ny grusbelægning på den del af parkeringspladsen, der svarer til det, der i fredningen blev udlagt som parkeringsplads.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturfredningslovens § 58, indbringes for **Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm**, af blandt andet ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Lilian Hindborg, suppleant.

KOPI sendt til:

- X 1. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
2. Århus Amtskommune, By- og landskabskontoret, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. (j.nr. 8-70-53-4-701-17-88).
3. Ebeltoft kommune, Teknisk Forvaltning, Adelgade 11, 8400 Ebeltoft.
4. "Vurderingsrådet" i Ebeltoft kommune.
5. Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
6. Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité v/Henning Petersen, Skellerupvej 2 A, 8420 Knebel.
7. Elektriker Per Blendstrup, Mosedraget 16, Bjerregrav, 8900 Randers.
8. Gdr. Kjeld Søndergaard, Mariendalsvej 10, Boeslum, 8400 Ebeltoft.

Randers, den 14. december 1989.
LH/lv. F.S. 248/89.

Århus Amtskommune,
By- og landskabskontoret,
Lyseng Allé 1,
8270 Højbjerg.
(J.nr. 8-70-52-3-701-4-89).

I skrivelse modtaget af fredningsnævnet den 14. november 1989 har De for ejeren, Alf Normann F. Pedersen, Isgårdvej 7 A, Isgård, 8420 Knebel, ansøgt om tilladelse til deponering af ca. 200 m³ jordfyld på ejendommen matr. nr. 1 a Isgård Hovedgård, Tved.

Af skrivelsen fremgår, at jordfyldet udspredes i et lag på 20-30 cm. Fyldet stammer fra en oprensning og opgravning af et vandhul i sommerhusområdet. Opgravning udføres og bekostes af By- og landskabskontorets Naturafdeling som et naturgenopretningsprojekt.

Deponeringsarealet er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård samt strandbeskyttelseslinie.

Under hensyn til de landskabelige forhold på stedet og til det ansøges karakter finder fredningsnævnet at kunne give den efter naturfredningsloven nødvendige tilladelse.

Der er herved alene taget stilling til, om tilladelse kan gives efter bestemmelserne i naturfredningsloven.

Opmærksomheden henledes på, at tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, at blandt

andet ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage i værksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Lilian Hindborg

suppleant

KOPI sendt til:

1. Århus Amtskommune, By- og landskabskontoret, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. (J.nr. 8-70-52-3-701-4-89).
2. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
3. Ebeltoft kommune, Adelgade 11 A, 8400 Ebeltoft.
4. "Vurderingsrådet" i Ebeltoft kommune.
5. Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
6. Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité v/museumsinspektør Henning Petersen, Skellerupvej 2 A, 8420 Knebel.
7. Elektriker Per Blendstrup, Mosedraget 16, Bjerregrav, 8900 Randers.
8. Gdr. Kjeld Søndergaard, Mariendalsvej 10, Boeslum, 8400 Ebeltoft.

Randers, den 31. maj 1990-

HC/eml. FS. 41/90

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

- 6 JUNI 1990

Hr. godsejer Alf Normann F. Pedersen,
Isgård Hovedgård,
Isgårdvej 7A, Isgård,
8420 Knebel.

WS 11 0680
JLW

I en gennem Ebeltoft kommunes tekniske forvaltning hertil frem-
sendt ansøgning har De ansøgt om yderligere byggeri på ejendom-
men matr.nr. 1 a Isgård Hovedgård.

Ejendommen er omfattet af den ved Overfredningsnævnets afgørelse
af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgaard i Ebel-
toft kommune, Århus amt, gennemførte fredning. Det hedder i
fredningsafgørelsens § 5:

"§5. Bebyggelse.

Det følger af § 2, at der ikke må opføres ny bebyggelse
(herunder skure, boder og andre lignende indretning samt
tilbygning til eksisterende bebyggelse), ligesom der ikke
må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis
der derved sker ændring i bygningens ydre fremtræden.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en eksi-
sterende landbrugsejendom opføres ny bebyggelse, som er
erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms
drift som landbrugsejendom. Det er dog en betingelse
herfor, at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation

fra bestemmelserne i eller i medfør af kommuneplanlovens § 43 (d.v.s. at højden ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller 8,5 m for andre bygninger), og at den nye bebyggelse opføres i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen, medmindre der er tale om et sædvanligt læskur for kreaturer."

Ansøgningen omfatter dels 4 avlsbygninger, som vil blive opført for en eksisterende svinestald i samme udførelse som denne. Hver bygning vil få et areal på 2250 m². Bygningerne vil blive udført, så de kommer til at svare til en nuværende grisestald med en beliggenhed syd og vest for de nuværende ældre avlsbygninger.

Af bygningerne skal 1 anvendes som kornlager, 1 skal anvendes til stald for 200 køer, medens de sidste 2 skal anvendes til opdræt af henholdsvis kyllinger og kalkuner. Byggeriet agtes gennemført over en 5-årig periode som led i en langsigtet planlægning. Kostalden agtes efter det oplyste opført straks, da den er nødvendig af hensyn til en nyanskaffet kvægbesætning på 200 køer. Bygningen vil efter de endelige planer, således som oplyst på et af nævnet afholdt møde på stedet, blive opført vest for en eksisterende rød bygning, hvor der for tiden er halmlager. De øvrige bygninger vil blive opført imellem kostalden og den eksisterende svinestald.

Herudover agter De, som påvist under besigtigelsen, langs indkørselsvejen til godset øst for et eksisterende ældre hus at opføre i alt 4 huse, hver med stue, køkken, 3 værelser og bad.

De har herved om bygningernes anvendelse oplyst, at det eksisterende hus har været udlejet, men skal benyttes til brug for ejendommens gartner, hvis stilling er opslået ledig. Et ældre bindingværkshus er i øjeblikket udlejet på et 10-årigt lejemål af den tidligere ejer, og der er endnu omkring 5 år tilbage af lejemålet. De nye huse agtes benyttet til 4 afdelingsledere på god-

set, hvorefter den ene skal lede markdriften, medens den anden skal stå for kvægbesætningen. De 2 sidste skal være ledere af henholdsvis griseavl og den påtænkte fjerkræavl.

Husene vil blive opført i røde teglsten og komme til at ligge i en stribe langs vejen.

Det konstateredes under besigtigelsen, at en bygning, beliggende nærmest det ældre hus, allerede var under opførelse.

Endelig ønsker De at nedrive en ældre bygning, "Skovhuset", således at der på stedet i stedet for med orientering nord/syd opføres en bygning med 10 værelser, hver på 30 m², samt køkken og spise- og opholdsstue. Denne bygning skal bruges til medhjælpere på godset. De har herved oplyst, at De tidligere i forbindelse med opførelsen af den nuværende grisestald havde vanskeligheder ved at skaffe den fornødne medhjælp, fordi de pågældende ikke kunne bo på stedet.

De har om Deres planer i øvrigt oplyst, at det er Deres tanke, at ejendommens besætning skal forøges til 500 dyreenheder excl. får, som agtes udsat på arealerne langs kysten.

De har selv oplyst, at ejendommen har et areal på ca. 225 ha. landbrug, hvortil kommer ca. 25 ha. skov.

Under fredningssagens behandling blev det lagt til grund, at ejendommens samlede areal var 231,24 ha., hvorefter 16,47 ha. er fredskov. I det sidstnævnte areal er indbefattet fredskov søværts strandbeskyttelseslinien.

Nævnet har efterfølgende modtaget kopi af en godkendelse af særlig forurenende virksomhed til kapitel 5 i bekendtgørelse nr. 68 af 24. januar 1989 af lov om miljøbeskyttelse, udstedt af Ebeltoft kommune. Godkendelsen omfatter 300 års søer samt 500 producerede slagtesvin/år og 200 ammekøer, svarende til i alt 464 dyreenheder og meddelt på nærmere i godkendelsen indeholdte vilkår.

Det hedder i afgørelsen blandt andet:

".....

C. Oplysninger om virksomhedens indretning og drift

Dyrearter

Virksomheden er indrettet med årssøer, slagtesvin og kødkvæg.
Den nuværende besætning er på 1000 producerede slagtesvin pr. år
og 200 ammekøer.

Antallet forøges med 300 årssøer og 4000 producerede slagtesvin
pr. år. Anlægget vil herefter have en besætning på i alt 300
årssøer, 5000 slagtesvin og 200 ammekøer, svarende til 464
dyreenheder.

Virksomhedens forbrug af foder m.v. er ikke oplyst.

Bygningsanvendelse

Arealdisponeringen vil se således ud:

Ungdyrs- samt drægtighedsstald	750 m2
Farestald	750 "
Opdræt	600 "
Slagtesvinestald	750 "
Slagtesvinestald	<u>700 "</u>

Egentlige driftsbygninger

i alt	<u>3.250 m2</u>
-------------	-----------------

Lade, korntørring	1.400 m2
Maskinhus	1.200 "
Halmlade/løsdrift	<u>540 "</u>

Hjælpebygninger

i alt	<u>3.140 m2</u>
-------------	-----------------

.....

Areal til udbringning

Ejendommens samlede areal er på 243 ha, og heraf kan hele arealet anvendes til udspredning.

I alt udbringes gødningen fra anlægget på 243 ha. De 464 dyreenheder kræver et areal på 232 ha til udbringning af husdyrgødning. Der er således tilstrækkelig jord til omsætning af gødning fra den animalske produktion.

..... "

Nævnet skal udtale:

I. Vedrørende de ansøgte avlsbygninger.

Bestemmelsen i fredningsafgørelsens § 5 giver ejeren adgang til at opføre ny bebyggelse, som er erhvervsnødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Bestemmelsen fortolkes efter praksis derhen, at den alene omfatter bygninger, som er nødvendige for den egentlige landbrugsdrift af en ejendom, og kun bygninger af en sådan størrelse, at de dækker denne ejendoms behov.

Udenfor falder byggeri, som ikke skal benyttes i direkte tilknytning til den konkrete landbrugsejendom, men f. eks. skal benyttes i forbindelse med oplagring af produkter eller hidrørende fra andre landbrugsejendomme, uden at de er bestemt til brug i den pågældende ejendoms drift.

Bestemmelsen dækker ej heller bygninger, som er beregnet til andet brug, herunder ej heller bygninger til oplagring af lagre af korn eller andet fra EF's overskudslagre.

Nævnet må ved vurderingen af, om en bygning er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift også lægge vægt på, dels om der er tilstrækkelig mulighed for, at eksisterende byg-

ninger kan benyttes til de enkelte formål, dels om det påberåbte formål må anses for realistisk set i henhold til ejendommens størrelse og til mulighederne for at opnå i øvrigt fornødne godkendelser.

A. Vedrørende opførelse af ny kostald.

Miljøgodkendelsen er efter sit indhold meddelt til det ansøgte husdyrhold indenfor rammerne af det eksisterende byggeri, og godkendelsen kan ikke uden fornyet ansøgning til og godkendelse fra Ebeltoft kommune overføres til den nu planlagte stald.

Nævnet skal dog allerede nu udtale, at opførelsen af stalden efter nævnets opfattelse falder indenfor rammerne af fredningsafgørelsens § 5, såfremt de i denne bestemmelse indeholdte betingelser i det hele overholdes, og såfremt der forinden byggeriet foreligger en ændret miljøgodkendelse, omfattende den nye stald, og ankefristen for denne afgørelse er udløbet uden anke, inden byggeriet påbegyndes.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturfredningslovens § 34 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsdammen 15, 2970 Hørsholm, af ejeren og visse myndigheder.

Ankefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Opførelsen må i øvrigt som foran nævnt afvente fornyet miljøgodkendelse og udløbet af ankefristen, såfremt sådan godkendelse opnås.

Det tilføjes, at det påhviler Dem selv at drage omsorg for, at samtlige i øvrigt nødvendige tilladelser er i orden.

B. Vedrørende de øvrige ansøgte driftsbygninger.

Vurderingen af, om disse bygninger kan opføres med hjemmel i fredningsafgørelsens § 5, må ske ud fra en vurdering af forholdene på det tidspunkt, hvor byggeriet måtte blive aktuelt. Det må i vurderingen, når byggeplanerne måtte blive aktuelle, indgå bl.a., om de eksisterende bygninger stadig anvendes til det oprindelige formål, eller om det, efter at en tidligere anvendelse af disse er opgivet, måtte være muligt at indrette dem til de nye formål.

Nævnet må derfor på forhånd finde det betænkeligt allerede på nuværende tidspunkt at tage stilling til Deres ønsker.

Nævnet skal dog, forinden man tager endelig stilling hertil, anmode om, at følgende oplysninger må blive fremsendt til nævnet, også af hensyn til vurderingen af muligheden for fremtidige miljøgodkendelser:

- 1) Oplysning om, hvor mange får der måtte være udsat, og hvor mange får som eventuelt påtænkes udsat yderligere indenfor perioden.
- 2) Oplysning om størrelsen af det påtænkte kyllingehold.
- 3) Oplysning om størrelsen af det planlagte kalkunhold.
- 4) Oplysning om, hvortil ejendommens nuværende driftsbygninger anvendes, også med henblik på vurderingen af hvorvidt det påtænkte kornlager må anses for driftsmæssigt nødvendigt.

II. Vedrørende de ansøgte beboelsesbygninger.

Bestemmelsen i fredningsafgørelsens § 5 omfatter efter nævnets skøn ikke uden videre beboelsesbygninger, som måtte være ønskelige på en landbrugsejendom.

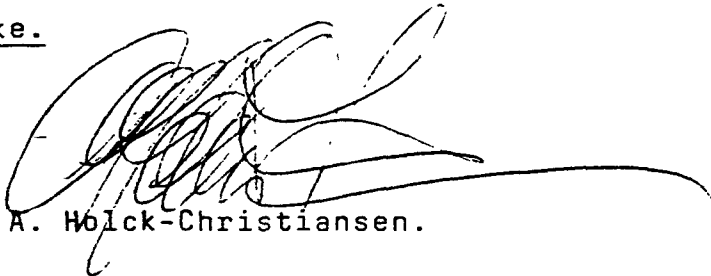
Det må i nævnets vurdering af, om tilladelse til det ansøgte byg-

geri skal imødekommes, bl.a. indgå, hvilke muligheder der er for at indrette eventuel nødvendig beboelse i ejendommens øvrige bygninger, ligesom nævnet må finde det betænkeligt, som ansøgt, at meddele tilladelse til opførelse af beboelse for personer tilknyttet en ikke aktuel produktion.

Man skal derfor, forinden nævnet tager stilling til spørgsmålet, bede oplyst, hvilke muligheder der måtte være for at indrette beboelsen andet sted i ejendommens bygninger.

Når de af nævnet ønskede oplysninger er modtaget, vil nævnet efter nærmere gennemgang af disse vende tilbage til sagen.

Det tilføjes, at De ikke lovligt har kunnet påbegynde opførelsen af de 4 enkelbeboelseshuse langs indkørselsvejen til godset, og at fortsættelse af byggeriet, som det tidligere er tilkendegivet telefonisk, ikke må ske.

A. Holck-Christiansen.

KOPI er sendt til:

- X
1. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
 2. Århus amtskommune, Landskabskontoret, Lyseng alle 1, 8270 Højbjerg. J.nr. 8-70-53-4-701-8-90.
 3. Ebeltoft kommune, rådhuset, Adelgade 11, 8400 Ebeltoft. J.nr. 24-4-B-07-140-01.
 4. "Vurderingsrådet" i Ebeltoft kommune.
 5. Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
 6. Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/museumsinspektør Henning Petersen, Skellerupvej 2 A, 8420 Knebel.
 7. Elektriker Per Blendstrup, Mosedraget 16, Bjerregrav, 8900 Randers.
 8. Gårdejer Kjeld Søndergaard, Mariendalsvej 10, Boeslum, 8400 Ebeltoft

23 MAJ 1990

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT
Nørdlige FredningskredsSandgade 12 - 8900 Randers
Telefon 06-437000Randers, den 22. maj 1990.
HC/lv. F.S. 34/90.

Radio Mols
v/Frants Thaning,
Skelhøjeskolen,
8400 Ebeltoft.

WJ
15.06.90
JEC

I en hertil fremsendt ansøgning har De søgt om tilladelse til opstilling af en ca. 9,75 m høj sendermast på "Møgelhøj", beliggende på matr. nr. 2 a Eg by, Ived.

Ejendommen er omfattet af den ved Overfredningsnævnets afgørelse af 7. ~~Sept~~ September 1982 gennemførte fredning af arealer ved Isgård.

Det hedder i fredningens § 2 blandt andet, at det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand, og der er i § 6 blandt andet indeholdt en bestemmelse om, at der ikke indenfor det fredede område må etableres faste konstruktioner, såsom vindmøller, master m.v.

Sagen har været behandlet i et møde i nævnet med deltagelse af ejendommens ejer, Svend Klinge, og Frants Thaning fra Radio Mols.

Endvidere deltog repræsentanter fra Århus Amtskommune, Landskabskontoret, og Ebeltoft kommune.

Det påvistes, at det var tanken at opsætte antennemasten i en mindre bevoksning af selvsåede fyr og løvtræer på østskråningen af bakketoppen "Møgelhøj". Der er fra stedet en vid udsigt over det omliggende landskab og tilsvarende indsigts indefra. Bevoksningen er i øjeblikket ca. 5 m høj.

Ministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

Masten vil komme til at bestå af en gittermast på ca. 7 m's højde

og herfra føres et rør op til toppen, hvorpå anbringes 4 dipoler på hver 1/2 m i diameter. Masten kan eventuelt afkortes et par meter, blot man kan komme over træerne. Dipolerne består af rør formet som en bøjle.

Det blev fra ansøgernes side oplyst, at man har mulighed for udenfor det fredede område at opføre en 30 m høj mast, men at man af landskabelige grunde har fundet, at den nu valgte løsning med en lavere mast anbragt indenfor det fredede område i naturfredningsmæssig henseende vil være den bedste.

Ejeren oplyste, at han var uden interesse i mastens opstilling, men at han, hvis dispensationen kunne meddeles, ikke vil modsætte sig, at masten bliver placeret som ønsket.

Århus Amtskommune, Landskabskontoret, har, under hensyn til at et af fredningens hovedformål blandt andet er at frihold området for teknisk anlæg, ikke kunnet anbefale det ansøgte.

Det kommunevalgte medlem af nævnet og nævnsformanden finder det efter fredningens formål og indhold, trods det af ansøgerne fremførte, forbundet med så store principielle betænkeligheder at godkende opstilling af masten med en så markant placering i landskabet, at ansøgningen, også henset til konsekvenserne af en tilladelse, ikke bør imødekommes.

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet kan vel generelt tiltræde flertallets betænkeligheder ved i strid med fredningsafgørelsens § 6 at tillade masteopstilling i området. Denne voterende finder dog, at en godkendelse ud fra en konkret vurdering medfører så relativt ubetydelige indgreb i forholdene på stedet, at han ikke vil gå imod en dispensation på vilkår, at masten afkortes som tilbudt, og at beplantningen omkring masten, så længe masten står på arealet, vedligeholdes og fornyes, så masten til enhver tid er mest muligt skjult mod indsigt udefra.

Efter flertallets votering meddeles der afslag på ansøgningen.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturfredningslovens § 34 ind-

bringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af blandt ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

A. Holck-Christiansen

KOPI sendt til:

1. Århus Amtskommune, Landskabskontoret, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. (J.nr. 8-70-53-4-701-5-90).
2. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
3. Ebeltoft kommune, Adelgade 11, 8400 Ebeltoft.
4. "Vurderingsrådet" i Ebeltoft kommune.
5. Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
6. Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomiteé v/Henning Petersen, Skellerupvej 2 A, 8420 Knebel.
7. Elektriker Per Blendstrup, Mosedraget 16, Bjerregrav, 8900 Randers.
8. Kjeld Søndergaard, Mariendalsvej 10, Boeslum, 8400 Ebeltoft.
9. Svend Klinge, Eg Bygade 11, Tved, 8400 Ebeltoft.

Randers, den 1. august 1991.

HC/eml.

FS. 189/90 -

Godsejer Alf Normann,
Isgaardsvej 7 A,
8420 Knebel.

I en for nævnet forelagt sag er der rejst spørgsmål om følgende forhold på ejendommen matr.nr. 1 a Isgaard Hovedgaard, Tved, som er omfattet af den ved Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 skete fredning af arealer ved Isgaard i Ebeltoft kommune:

- 1) Forholdene omkring en sø ved Molshovedvej.
- 2) Forholdene om en sø øst for Guldhøj.
- 3) En angivelig foretaget ralgravning på stranden.

Sagen har været behandlet i et møde i nævnet, hvori foruden De selv deltog repræsentanter for Århus amtskommune, Landskabskontoret, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalforening og Molshoved Grundejerforening.

Ad 1) Sø ved Molshovedvej.

Sagen er rejst over for Landskabskontoret, fordi der i sommeren 1990 som følge af græssende kreaturer omkring søen skete forurening af denne.

De oplyste herved, at der sidste år, også på grund af varmen, var meget lidt græs, så man måtte fodre køerne. Der var i dette år udsat særlig mange køer, og de gik ud i søen. Det er rigtigt, at der i søen en overgang var fisk, som vendte bugen opad, men der er stadig mange fisk i søen.

De har nu opsat trådhegn omkring søen, så dyrene kun kan komme

ned i det østlige hjørne, hvor de kan drikke af søen.

De har tilføjet, at De i den vestlige ende af søen har måttet oprense et eksisterende drænrør, fordi vandet løb ind over arealerne vest for søen. Oprensningen er sket med et renserør.

Det konstateredes under besigtigelsen, at enkelte kreaturer gik ude i søen.

Nævnet skal i denne anledning henstille, at hegnet etableres, så dyrene ikke kan løbe under det ud i søen, og at området til vanding i søens østlige ende reduceres så meget, at dyrene ikke kan komme helt ud i søen.

Herudover finder nævnet ikke anledning til at foretage sig videre vedrørende dette punkt.

Ad 2) Sø øst for Guldhøj.

Sagen er rejst, fordi vandstanden i søen angivelig skal være sænket.

Endvidere var det oplyst, at der var indlagt et depot af større sten i søens ene side.

De oplyste under sagen, at forholdene på stedet har været uændrede, fra De overtog ejendommen. Det eneste arbejde, De har foretaget, er en reparation af et knækket drænrør, som tidligere forgæves var søgt repareret af den forhenværende ejer. Drænet leder vand til Bjødstrup til en brønd i skel. Yderligere har De lavet en overløbsbrønd ved søen.

Stenene omkring søen har ligget der, fra De købte ejendommen, og en halmballe hidrører fra sidste års høst.

Nævnet skal efter besigtigelsen henstille, at halmballen fjernes,

og at der i øvrigt foretages oprydning omkring søens bredder. Nævnet finder ikke anledning til at foretage yderligere, for så vidt angår dette punkt.

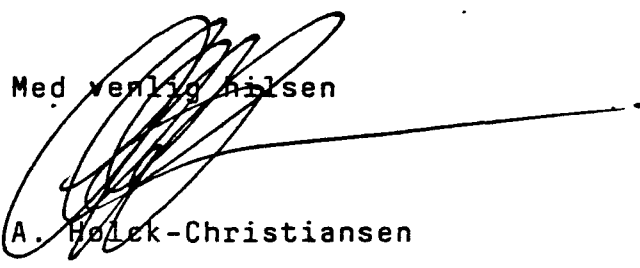
Ad 3) Ralgravning ved stranden.

De oplyste på mødet, at De uden for strandarealerne har rigelig mulighed for at udnytte den efter fredningens § 3 hjemlede udnyttelse af grusforekomster til eget brug, når en sådan udnyttelse ikke kræver tilladelse efter råstofloven.

De har aldrig hentet grus, sten eller andet på stranden, men alene på stranden flyttet enkelt større sted, som var til hinder for, at De kunne køre ned på stranden med en traktor.

Nævnet har taget Deres redegørelse til efterretning og finder ikke grundlag for at foretage videre vedrørende dette punkt.

Med venlig hilsen

A. Holck-Christiansen
nævnensformand.

KOPI er sendt til:

- X
1. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm.
 2. Århus amtskommune, Landskabskontoret, Lyseng allé 1, 8270 Højbjerg. J.nr. 8-70-53-4-701-8-90.
 3. Ebeltoft kommune, rådhuset, Adelgade 11, 8400 Ebeltoft.
 4. "Vurderingsrådet" i Ebeltoft kommune.

m. fl.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 2 AUG. 1991

Randers, den 1. august 1991
HC/eml. FS. 41/90

Godsejer Alf Normann,
Isgaardsvej 7 A,
8420 Knebel.

Ved skrivelse af 31. maj 1990 behandlede nævnet en af Dem modtaget ansøgning om tilladelse til yderligere byggeri på ejendommen matr.nr. 1 a Isgaard Hovedgaard Hovedgaard, Tved.

Ansøgningen omfattede følgende:

1) Opførelse af 4 avlsbygninger hver på 2250 m2.

Bygningerne skulle anvendes dels som stald for 200 køer, dels som kornlager og dels til opdræt af henholdsvis kyllinger og kalkuner. Byggeriet skulle gennemføres over en 5-årig periode som led i en langsigtet planlægning. Opførelsen af kostalden ønskedes påbegyndt straks på grund af anskaffelse af ny besætning.

2) Opførelse af i alt 4 huse langs indkørselsvejen til godset øst for eksisterende ældre hus.

Bygningerne skulle anvendes til 4 afdelingsledere, dels lederen af markdriften, dels lederen af kvægbesætningen og herudover lederen af griseavl og den påtænkte fjerkræavl. 2 af husene er nu opført.

3) Nedrivning af en ældre bygning, "Skovhuset", således at der i stedet for med orientering nord/syd opføres en bygning med 10 værelser, hver på 30 m2, samt køkken og spise- og opholdsstue.

Denne bygning skal bruges til medhjælpere på godset. De har

herved oplyst, at ejendommen er så isoleret beliggende, at De ikke kan skaffe den fornødne medhjælp, hvis medhjælperne ikke kan bo på stedet. De har endvidere oplyst, at ejendommens ældre bygninger er af en sådan karakter, at det ikke vil være muligt at indrette dem til formålet.

Ved skrivelse af 31. maj 1990 godkendte navnet opførelsen af den ønskede kostald. Spørgsmål om yderligere godkendelser blev stillet i bero.

De har under en senere besigtigelse i anden anledning oplyst, at det eneste aktuelle byggeri udover de 2 opførte afdelingslederboliger og kostaldsbygningen er etablering af medhjælperboliger.

Fredningsafgørelsen indeholder i § 2 følgende bestemmelse:

"§ 2. Bevaring af området.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den tidligere anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres yderligere bebyggelse, medmindre sådanne ændringer af den nuværende tilstand er tilladt i de følgende bestemmelser."

Endvidere indeholdes i § 5 følgende bestemmelser:

"§ 5. Bebyggelse.

Det følger af § 2, at der ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse), ligesom der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring i bygningens ydre fremtræden.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en eksisterende landbrugsejendom opføres ny bebyggelse, som er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom. Det er dog en betingelse herfor, at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation fra bestem-

melserne i eller i medfør af kommuneplanlovens § 43 (d.v.s. at højden ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller 8,5 m for andre bygninger), og at den nye bebyggelse opføres i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen, medmindre der er tale om et sædvanligt læskur for kreaturer."

Det ønskede byggeri omfatter ikke kravet om beliggenhed i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger og er derfor ikke umiddelbart hjemlet i fredningsafgørelsens § 5. En særlig tilladelse fra nævnet til byggeriets gennemførelse er derfor allerede af denne grund nødvendig. Det er i øvrigt nævnets opfattelse, at et byggeri, omfattende boliger i det ansøgte omfang, ikke i sig selv er omfattet af undtagelsesbestemmelsen vedrørende bebyggelse, som må anses for erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

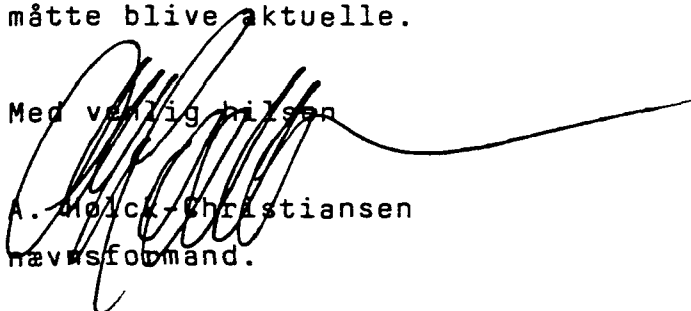
Nævnet har derfor, også af hensyn til konsekvenserne for lignende senere ansøgninger, vedtaget ikke at meddele den til byggeriets gennemførelse nødvendige tilladelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Det forudsættes, at spørgsmålet om yderligere byggeri (de 3 planlagte avlsbygninger og afdelingslederboliger udover de 2 allerede opførte) forelægges nævnet til vurdering, når opførelsesplanerne måtte blive aktuelle.

Med venlig hilsen

A. Møller-Christiansen
nævsformand.

OVERFREDNINGSNÆVNET

Slotsmarken 15
2970 Hørsholm
Telefon 45 76 57 18 TG

Alf Normann
Isgaard Hovedgaard
8420 Knebel

24. oktober 1991

J.nr. 2500/81-1/91

Fredningsnævnet for Århus Amts Nordlige Fredningskreds har den 1. august 1991 afslået at dispensere fra naturfredningslovens § 34 til opførelse af en medhjælperbolig på Deres ejendom matr.nr. 1 a Isgaard Hovedgaard, Tved. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgaard i Ebeltoft kommune. De har påklaget afgørelsen til Overfredningsnævnet.

Det fremgår af sagen, at De ønsker at nedrive en ældre fritliggende bygning "Skovhuset" og i stedet for opføre en bygning med 10 værelser, hver på 30 m², samt køkken og spise- og opholdsstue. Denne bygning skal bruges til medhjælper på godset. De har i Deres klage bl.a. anført, at fredningen ikke må være til hindring for gårdens drift, og at De på grund af ejendommens isolerede beliggenhed - ca. 15 km til Rønde og Ebeltoft - ikke kan skaffe den fornødne medhjælp, hvis De ikke kan tilbyde gode værelser med køkken og bad.

Fredningen af arealerne ved Isgaard har bl.a. til formål, at sikre de landskabelige værdier i området. I følge § 2 i fredningsafgørelsen skal det fredede område bevares i dets nuværende tilstand. Der må således ikke opføres yderligere bebyggelse, medmindre sådanne ændringer af den nuværende tilstand er tilladt i de følgende bestemmelser. Af fredningsafgørelsens § 5 fremgår, at der udover, at der ikke må opføres ny bebyggelse, heller ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring i bygningernes ydre fremtræden. Fredningen er dog ikke til hinder

ad SN 1211/12-0021
akt 6

RV
1/11

for, at der på en eksisterende landbrugsejendom opføres ny bebyggelse, som er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom. Det er dog anført, at en betingelse herfor bl.a. er, at den nye bebyggelse opføres i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen, medmindre der er tale om et sædvanligt læskur for kreaturer.

Fredningsnævnet har i sin afgørelse anført, at det ønskede byggeri ikke omfatter kravet om beliggenhed i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger og derfor ikke umiddelbart er hjemlet i fredningsafgørelsens § 5. En særlig tilladelse fra nævnet til byggeriets gennemførelse er derfor allerede af den grund nødvendig. Nævnet har endvidere anført, at det iøvrigt er nævnets opfattelse, at et byggeri, omfattende boliger i det ansøgte omfang, ikke i sig selv er omfattet af undtagelsesbestemmelsen vedrørende bebyggelse, som må anses for erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom. Nævnet har endelig anført, at det også af hensyn til konsekvenserne for lignende senere ansøgninger derfor har vedtaget ikke at meddele den til byggeriets gennemførelse nødvendige tilladelse.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité har udtalt, at man støtter nævnets afgørelse, idet man ikke finder, at der bør ske yderligere udvidelser af boliger i det fredede Isgård-område. Lokalkomitéen fremhæver iøvrigt, at der i det nærliggende område bl.a. i den nærliggende landsby Eg, er flere tomme boliger til rådighed for medhjælpere.

Århus Amt har i anledning af klagen for Overfredningsnævnet udtalt, at man er enig med fredningsnævnet i, at erstatning af en ældre ubrugelig bygning med en ny bygning til indretning af 10 værelser m.m. ikke kan anses for at være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i fredningsafgørelsens § 5, idet byggeriet ikke kan anses for nødvendigt for ejendommens drift, og da bygningen har en isoleret beliggenhed.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Allerede fordi det ønskede byggeri ikke opfylder kravet i fredningsafgørelsens § 5 om beliggenhed i umiddelbar tilknytning til de eksisterende

bygninger på ejendommen er en dispensation efter naturfredningslovens § 34 nødvendig til byggeriets opførelse. Det tiltrædes, at der ikke kan meddeles en sådan dispensation. Fredningsnævnets afgørelse af 1. august 1991 stadfæstes hermed.

I sagens behandling har deltaget samtlige 11 medlemmer af Overfredningsnævnet. Afgørelsen er enstemmig.

Med venlig hilsen

Tom Galsøe

Tom Galsøe

fm.

Randers, den 10. december 1991.

HC/eml. FS. 16/90

Advokat Søren Stenum,
Kirkegade 2,
6880 Tarm.

Modtaget i
Skov- og Naturstivrelsen

10 DEC. 1991

Deres journal nr. 24.91.01.

I en for nævnet forelagt sag er der på grund af henvendelse til Århus amt, Landskabskontoret, rejst spørgsmål om lovligheden af beplantningen på ejendommen matr.nr. 5 s Tillerup by, Tved, tilhørende Deres klient, Esben Mortensen.

Under sagen har Deres klient tillige rejst spørgsmål om muligheden for at benytte arealet til opstilling af campingvogne.

Arealet er omfattet af såvel strandbeskyttelseslinien efter naturfredningslovens § 46, stk. 1, som den ved Overfredningsnævnets afgørelse 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgaard i Ebeltoft kommune, hvilken afgørelse med visse ændringer stadfæster en af fredningsnævnet den 1. oktober 1981 truffet afgørelse.

Nævnet har tidligere foretaget besigtigelse af arealet.

Ad 1) Spørgsmål om henstilling af campingvogne på arealet.

Dette spørgsmål er endeligt besvaret ved nævnets skrivelse af 15. februar 1991 med dertil hørende bilag (uddrag af kommentar til naturfredningslovens § 46, stk. 1)

Det skal kun tilføjes, at bestemmelsen i fredningsafgørelsens § 6, stk. 2, ikke blot indeholder forbud mod opstilling af campingvogne o. lign., men også forbud mod teltslagning bortset fra en

Adsn 124/12-0021

lvs
34

enkelt begrænsning, der ikke vedrører Deres klients areal.

Ad 2) Vedrørende spørgsmål om bibeholdelse/fjernelse af bevoksning på ejendommen.

Ved en af nævnet i 1990 foretaget besigtigelse af arealet konstateredes det, at der på ejendommen var en ældre bevoksning, bestående af bjerg- og skovfyr. Beplantningen havde en sådan højde, at den var til gene for udsigten for klagerens bagved liggende grund, og havde ligeledes en højde og et omfang, så Deres klient havde mulighed for at opholde sig ugenert på ejendommen. Deres klient har selv oplyst, at han har haft ejendommen siden juni måned 1984, og at bevoksningen allerede da var så høj, at han kunne være ugenert på grunden.

Anmelderen har skønnet, at bevoksningen er opført omkring 1979/80, eller i hvert tilfælde efter at fredningssagen den 6. marts 1978 blev rejst overfor nævnet, og senere bekendtgjort den 25. august 1978.

Nævnet har ved besigtigelsen skønnet, at bevoksningen efter sin højde og de klimatiske forhold på stedet må antages at have været på stedet allerede nogen tid, før fredningssagen blev rejst, uden at nævnet dog har kunnet fastsætte den nøjagtige dato for, hvornår beplantningen har fundet sted.

Beplantningen er i sin helhed foretaget søværts strandbeskyttelseslinien, d.v.s. mellem denne og stranden.

Efter naturfredningsloven, således som den er ændret med virkning fra den 1. oktober 1969, må der ikke uden nævnets godkendelse foretages beplantning søværts strandbeskyttelseslinien.

Overfredningsnævnets afgørelse indeholder i § 4, sammenholdt med § 2, om beplantning følgende bestemmelser:

"§2. Bevaring af området.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må

således bl.a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres yderligere bebyggelse, medmindre sådanne ændringer af den nuværende tilstand er tilladt i de følgende bestemmelser.

.....
§ 4. Arealernes drift og pleje.

Det følger af § 2, at opdyrkede arealer må benyttes som hidtil. Sædvanlige landbrugsmæssige driftsomlægninger kan finde sted uanset fredningen. Der må dog ikke indrettes frugtplantager, og uden for de arealer, der på fredningskortet har signatur for "træbevokset" eller "fredskov", må der ikke foretages tilplantning iøvrigt, heller ikke til pyntegrønt eller juletræer. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på matr.nr. 4 a Bjødstrup tilplantes yderligere ca. 5.200 m² i det nordligste hjørne af den sydligste lod.

.....
Genplantning af eksisterende læhegn er tilladt.
....."

Det bemærkes, at særbestemmelsen om læhegn efter sædvanlig fortolkning af udtrykket, som det bruges i fredningsafgørelser, må forstås som hegn af betydning for landbrugsdrift, ikke bevoksninger af den i sagen omhandlede art.

Som sagen foreligger oplyst, kan det nøjagtige plantningstidspunkt ikke fastslås, udover at navnet må lægge til grund, at beplantningen er foretaget nogen tid, før fredningssagen blev rejst, uden at det efter beplantningens karakter med nøjagtighed kan fastslås, om beplantningen er sket før eller efter den 1. oktober 1969. Spørgsmålet om bibeholdelse af beplantningen må herefter ifølge nævnets opfattelse baseres på fortolkningen af bestemmelserne i overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982.

Arealet er såvel før som under fredningssagens behandling gennemgået ved besigtigelser, dels fra sagsrejserne, Århus amt, og Danmarks Naturfredningsforenings side, dels fra nævnets side. Beplantningen er ikke markeret som skov på det til fredningsafgørelsen hæftede kort.

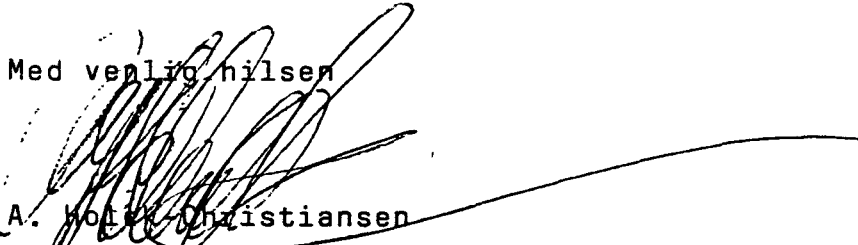
Retsstillingen må herefter efter nævnets opfattelse være, at man fra myndighedernes side har været eller måtte have været klar over beplantningens tilstedeværelse, således at man ikke nu kan rejse krav om dens fjernelse, men at der på den anden side - henset

til det i kendelsen i øvrigt indeholdte forbud mod beplantning - ikke hermed følger ret til at foretage genplantning, når beplantningen enten måtte gå til grunde eller har fået sådan en karakter, at ejeren af andre grunde, f. eks. forringet læmulighed ved den eksisterende beplantning, kan foretage nyplantning på stedet.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 34 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ejeren og forskellige myndigheder.

Ankefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Med venlig hilsen

A. Holten Christiansen
nævnnsformand.

KOPI er sendt til:

- ✓ 1. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
- 2. Århus amt, Landskabskontoret, Lyseng allé 1, 8270 Højbjerg. J.nr. 8-70-53-4-701-21-89.
- 3. Ebeltoft kommune, Adelgade 11, 8400 Ebeltoft.
- 4. "Vurderingsrådet" i Ebeltoft kommune.
- 5. Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
- 6. Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité v/museumsinspektør Henning Petersen, Skellerupvej 2 A, 8420 Knebel.
- 7. Elektriker Per Blendstrup, Mosedraget 16, Bjerregrav, 8900 Randers.
- 8. Gårdejer Kjeld Søndergaard, Elsegårdevej, Lykkestrup, 8400 Ebeltoft
- 9. Jørgen Q. Olesen, Orionvej 70, 8900 Randers.

Sandgade 12 - 8900 Randers
Telefon 06-437000

Randers, den 10. august 1992.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

HC/eml. FS. 41/90

Alf Normann
Isgaard Hovedgaard
8420 Knebel.

12 AUG. 1992

Ved skrivelse af 1. august 1991 meddelte nævnet afslag på en ansøgning om opførelse af en medhjælperbolig med 10 værelser i stedet for en ældre bygning "Skovhuset" på matr.nr. 1 a Isgaard Hovedgaard, Tved, som er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård i Ebeltoft kommune.

Det nævntes udtrykkeligt i skrivelsen, at 2 af i alt 4 planlagte huse til brug for afdelingsledere langs indkørselsvejen til godset øst for et eksisterende ældre hus var opført.

Dette byggeri blev ikke direkte godkendt i nævnets skrivelse.

Afslaget på tilladelsen til medhjælperboligen blev stadfæstet af Overfredningsnævnet den 24. oktober 1991. Samtidig henledte Overfredningsnævnet fredningsnævnets opmærksomhed på spørgsmålet om lovliggørelse af opførelsen af de 2 afdelingslederboliger.

I denne anledning skal man meddele, at nævnet for sit vedkommende har betragtet de 2 afdelingslederboliger som godkendt ved skrivelsen af 1. august 1991, men at nævnet herved formelt meddeler dispensation til disse bygningers bibeholdelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 34 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt de pågældende klageberettigede.

A. Holck-Christiansen
nævnsformand.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 124/12-0021
Akt nr. 10

✓

hus
JH

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 1. oktober 1992 behandlede Fredningsnævnet
Sag nr. 17a/1992 angående anmeldelse om byggeri af en
korn- og halmlade på ejendommen
matr. nr. 1 a Isgård Hovedgård,
Tved, der er omfattet af Isgård-
fredningen.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det
amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og
sekretæren, dommer Otto Bisgaard. Det kommunevalgte medlem,
Kjeld Søndergaard, havde meldt afbud.

For Århus Amts Landskabskontor mødte ekspeditionssekretær
E.H. Mikkelsen.

Ejeren, Alf Normann, var mødt.

Endvidere mødte Svend Nielsen, Ebeltoft kommune.

Nævnet gennemgik sagen og foretog besigtigelse.

Ejeren oplyste, at det af hensyn til dyreholdet på ejendommen
er nødvendigt at opføre en korn- og halmlade på ca. 2000 m².
Han påviste stedet for det påtænkte byggeri. Nævnet
konstaterede, at der på det pågældende sted er foretaget
omfattende terrænreguleringer. Det er ejerens hensigt at
opføre laden, så den skjules bag en skrænt. Størrelsen vil
blive på 20 x 100 meter og med en højde på højst 8,5 meter.
Det er endvidere planen at opføre laden i samme
bygningsmaterialer som de eksisterende løsdriftsstalde, dog
med åbne sider. Ejeren ønsker endvidere at foretage en
slørende beplantning på skrænten mod havet.

Landskabskontoret har anbefalet en dispensation til det
ansøgte. Ebeltoft kommune ønsker en detailtegning forelagt
inden endelig stillingtagen.

Fredningsnævnet finder under hensyn til størrelsen af
ejendommens landbrugsmæssige drift, at byggeriet falder inden
for fredningens undtagelsesbestemmelse.

Med hensyn til terrænreguleringen bemærker Nævnet, at denne
kræver Nævnets godkendelse. Nævnet påtaler, at

terrænreguleringen er foretaget inden forelæggelse for Nævnet. Efter omstændighederne finder Nævnet imidlertid, at reguleringen kan godkendes, jfr. naturbeskyttelseslovens § 50. Nævnet pålægger ejeren - inden byggeriet påbegyndes - at forelægge detailprojekt og beplantningsplan med henblik på at opnå Fredningsnævnets endelige godkendelse af projektet.

Jørgen Jensen
Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.

Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
REG. NR. 7425-00
13 JUN 1994

Den 15. juni 1994
Sag nr. 54/1994

traf Fredningsnævnet afgørelse i
angående ansøgning om tilladelse til
opførelse af ny kostald og foderlade
samt gyllebeholder på ejendommen
matr. nr. 2 a Eg by, Tved, der er
omfattet af Overfredningsnævnets
kendelse af 7. september 1982.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget
Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det
amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det
kommunevalgte medlem, Jakob Møller.

Sagens bilag - herunder ansøgning af 14. april 1994 - var til
stede.

Århus Amt, Natur og Miljø, har anbefalet det ansøgte.

Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50
dispensation til det ansøgte.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til
Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og
forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den
pågældende klageberettigede.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der
videresender klagen til Naturklagenævnet.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.

Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre
Naturklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Natur-
fredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt
samt Skov- og Naturstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12,
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00.

22.10.95

19. maj 1995

Ebeltoft Kommune

Lundbergsvej 2

8400 Ebeltoft

REG. N. 7425.00

Vedr. j.nr. 12/95 - matr.nr. 1 a Isgård Hovedgård, Tved.

Den 7. februar 1995 fremsendte Århus Amt, Natur & Miljø, en fra Ebeltoft Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til opførelse af en 4.000 liter gyllebeholder på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård.

Den 5. april 1995 har Nævnet foretaget besigtigelse, og ejeren påviste da fire alternative placeringsmuligheder.

Efter Overfredningsnævnets afgørelse § 5, stk. 2, er fredningen ikke til hinder for, at der på eksisterende landbrugsejendom opføres ny bebyggelse som er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom. Det er dog bl.a. en betingelse, at den nye bebyggelse opføres i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen.

Under hensyn til at det ansøgte må anses for erhvervsmæssig nødvendig meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til placering af gyllebeholderen ved skrænten syd for bygningerne på betingelse af, at der fremsendes skitse over gyllebeholderens placering og omgivelser, herunder sløringsforslag.

Klagevejledning.

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En evt. klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jfr. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi sendt til:

Århus Amt (Natur & Miljø -j.nr. 8-70-51-8-701-4-95), Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, v/Henning Petersen, Skellerupvej 2 A, 8420 Knebel.

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand.
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them.

Jakob Møller, Vesterkærvej 24, 8400 Ebeltøft.

Godsejer Asger Møller Hansen, Isgård Gods ApS, Isgårvej 7-12, 8420 Knebel.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

01/05-96

Landinspektør Jørgen Staunskjær
Landinspektørgården Grenå
N.P.Josiassensvej 8
8500 Grenå

RES. NR. 7425.00.

Vedr. j.nr. 19/1996 - udstykning af ejendommen matr.nr. 1 a Isgård Hovedgård, Tved.

I skrivelse af 7. februar 1996 har De for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om tilladelse til udstykning med henblik på afhændelse af et skovløberhus med grund.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård i Ebeltøft kommune.

Da udstykningen ikke er i strid med fredningsbestemmelserne, skal Nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

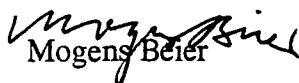
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videreførelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

ad 1996-1211/12-0011

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

TIL ORIENTERING

Retten i Randers, Sandgade 12

8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

12/08-96

Ebeltoft Kommune

Lundbergsvej 2

8400 Ebeltoft

REG. NR. 7425.00.

Vedr. j.nr. 74/1996 -etablering af renseanlæg i Isgård-fredningen.

Den 5. august 1996 har Århus Amt fremsendt en fra kommunen modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere et mindre renseanlæg udført som et plantebaseret flertrinsfilteranlæg på en cirka 2800 m² stor parcel af landbrugsejendommen matr.nr. 4 h Landborup by, Tved.

Området, hvor anlægget placeres, er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård.

Da det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at dette udføres i overensstemmelse med den fremsendte beskrivelse m.v.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videregivelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyt-

adsn 1996-1211/12-0011

telseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Jens Jessen Klinge, Hundshøjvej 7, 8420 Knebel

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-21-4-701-9-96)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Henning Petersen, Skellerupvej 2
A, 8420 Knebel.

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand

Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them

Lis Hansen, Bykrogen 25, Viderup, 8420 Knebel

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12

8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

03/04-97

Energiselskabet ARKE
Grenåvej 55
8200 Århus N

REG. NR. 7425.00.

Vedr. j.nr. 31/1997 - etablering af elanlæg i Isgård-fredningen - Deres
ref.ETJ/am.

Den 13. marts 1997 fremsendte Århus Amt en fra elselskabet modtaget ansøgning om tilladelse til etablering af en transformerkiosk samt nedgravning af et 15 kV jordkabel fra et eksisterende transformertårn til den nye transformerkiosk.

Området, hvor anlægget placeres, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård.

Da transformerkiosken opføres i direkte tilknytning til Isgårds driftsbygninger findes det ansøgte ikke at stride mod fredningens formål, og Fredningsnævnet meddeler i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Nedgravningen af jordkablet kræver ikke Fredningsnævnets dispensation, da der er tale om en midlertidig terrænændring, hvor arealet straks efter nedgravningen retableres til det oprindelige udseende.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

AD SK 1996-12/12 2000

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-701-3-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
*Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Henning Petersen, Skellerupvej 2
A, 8420 Knebel
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Jakob Møller, Vesterkærvej 24, 8400 Ebeltøft
Ebeltøft Kommune, Lundbergsvej 2, 8400 Ebeltøft

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

20/04-99

Ebeltoft Kommune
Lundbergsvej 2
8400 Ebeltoft

21 APR 1999

REG. NR. 7425-00.

Vedr. j.nr. 11/1999 - opførelse af plansilo ved eksisterende staldbygning på matr.nr. 2 a Eg by, Tved, beliggende Eg Bygade 11, 8420 Knebel, tilhørende Svend Klinge.

Kommunen har den 19. februar 1999 fremsendt ansøgning fra Bygnings- & Maskinkontoret, Randers, på vegne af ejendommens ejer om tilladelse til opførelse af en plansilo på ejendommen. Det fremgår, at plansiloen har et samlet areal på cirka 366 m², og at siloen nedgraves, så kun cirka en halv meter kommer over det nuværende terrænniveau.

Ejendommen er omfattet af "Isgårdfredningen", Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård i Ebeltoft Kommune.

Århus Amt har i skrivelse af 26. marts 1999 ikke villet udtale sig mod det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Fredningsnævnets formand finder, at den ansøgte plansilo med en højde på 0,5 meter over terræn og en placering 3 meter fra eksisterende staldbygning ikke vil stride mod fredningens formål, og at opførelsen må anses for at være erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles tilladelse til det ansøgte på vilkår, at siloen opføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for

adsw19961211/12-0011

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

29 JAN. 2008

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Steen Geertsen
Isgårdsvej 16
8420 Knebel

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 28. januar 2008.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2007.110 – ansøgning om tilladelse til etablering af læhegn og spredt beplantning på ejendommen matr. nr. 6 b Eg By, Tved, beliggende Isgårdsvej 16, 8420 Knebel.

Fredningsnævnet har modtaget brev af 5. oktober 2007 fra Syddjurs Kommune med Deres ansøgning om tilladelse til etablering af læhegn og spredt beplantning på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 7. september 1982 om fredning omkring Isgård Gods.

Fredningens formål er at sikre opretholdelse af de landskabelige værdier i området, at tilgodese de botaniske interesser, der er knyttet til dele af området, samt at udvide offentlighedens adgang til at færdes i området.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således bl. a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne.

Det fremgår af kendelsens § 2, at opdyrkede arealer må benyttes som hidtil. Sædvanlig landbrugsmæssige driftsomlægninger kan finde sted, uanset fredningen. Der må dog ikke indrettes frugtplantager, og uden for de arealer, der på fredningskortet har signatur for "træbevokset" eller "fredskov", må der ikke foretages tilplantning i øvrigt, heller ikke til pyntegrønt eller juletræer.

Ifølge fredningskendelsens § 4 er genplantning af eksisterende læhegn tilladt. Etablering af nye, levende hegn eller læbælter kan kun ske med tilladelse fra Fredningsnævnet.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 21. december 2007.

Det er oplyst, at De ønsker at ændre et intensivt dyrket landbrugsareal til et ekstensivt drevet areal, hvor der sporadisk tilplanter med små grupper med hjemmehørende buske. Arealet påtænkes hegnet og afgræsset med får eller kvæg.

Der vil være tale om 12 - 15 organiske smågrupper á ca. 10 – 15 m i diameter. Tilplantningen vil ske med hjemmehørende træer og buske. Der ønskes plantet lave, åbne, levende hegn omkring hele ejendommen.

Der ønskes skabt et åndehul for vilde dyr og planter i det ellers dyrkede landbrugslandskab – med Mols Bjerge som forbillede.

De er åben over for yderligere offentlig adgang til arealet.

Under besigtigelsen oplyste De supplerende, at De har rådført Dem med Rikke Skyum fra Landbrugscenter Følle vedrørende beplantningen. Læhegnet rundt om ejendommen vil blive sporadisk og alene bestå af 1 række planter.

Både Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité og Syddjurs Kommune har anbefalet, at der meddeles tilladelse til det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Det ansøgte areal har hidtil været dyrket som landbrugsareal. En ændring af arealet til ekstensivt drevet areal med afgræsning med får eller kvæg er i god overensstemmelse med fredningens intentioner. På denne baggrund – og da den foreslåede beplantning er tilpasset arealet og det omgivende landskab – meddeler Fredningsnævnet dispensation til det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Christian Bundgård, Lykkevej 18, Dragsmur, 8420 Knebel

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg

Suppleanten for det kommunevalgte medlem af nævnet, Niels Viderø, Rosenholmvej 30, 8543 Hornslet

Syddjurs Kommune, Hovedgaden 77, 8410 Rønde

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Jens Jessen Klinge
Hundshøjevej 7
Landborup
8420 Knebel

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 11. juli 2008.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2007.146 – efterfølgende ansøgning om dispensation til terrænregulering på ejendommen matr. nr. 5 a Bjødstrup By, Tved.

Fredningsnævnet har ved brev af 9. oktober 2007 fra Syddjurs Kommune modtaget denne sag, som er anmeldt til Århus Amt den 29. august 2006.

De har som grundejer over for Århus Amt redegjort for den udførte terrænregulering, som efter det oplyste omfatter udlægning af 20-40 cm jord på en 40 m lang strækning langs Hundshøjevej for at hindre regnvand i at løbe ind på en mark og derved undgå gener i forbindelse med kørsel fra mark til vej.

Århus Amt har oplyst, at terrænreguleringen har været besigtiget den 6. december 2006, og Miljøcenter Århus har den 2. juli 2007 givet dispensation efter § 15 i naturbeskyttelsesloven.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård.

Af fredningen fremgår:

- Fredningen har til formål at sikre opretholdelse af de landskabelige værdier i området, at tilgodese de botaniske interesser der er knyttet til området, samt at udvide offentlighedens adgang til at færdes i området.
- Det fredede område skal bevares i dets nuværende stand. Der må således ikke foretages terrænændring eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne.
- Der må ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.

I Miljøcenter Århus afgørelse efter naturbeskyttelsesloven er der anført følgende:

Af besigtigelsen fremgår det, at der er tale om en begrænset terrænændring som pga. arealets nuværende anvendelse ikke giver nogen væsentlig ændring af tilstanden. Der er ved afgørelsen lagt

vægt på, at den nuværende anvendelse ikke ændres, og at der er tale om ændringer af begrænset omfang begrundet i den landbrugsmæssige drift af arealet.

Nævnet har været forelagt billeder fra amtets besigtigelse.

Syddjurs Kommune har anført, at indgrebet er meget begrænset og har vurderet, at det ikke har karakter af terrænændring, men nærmere karakter af afhjælpning i forhold til drift. Kommunen har derfor anbefalet, at der meddeles efterfølgende tilladelse til terrænreguleringen, da den ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Efter de foreliggende oplysninger er terrænreguleringen af meget begrænset omfang, og efter Fredningsnævnets vurdering har ændringen af terrænet ingen betydning for det fredede område. På denne baggrund meddeler Fredningsnævnet efterfølgende dispensation til reguleringen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

By- og landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, blst@blst.dk

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, blstnatur@blst.dk

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand, dof@dof.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Knud Raahauge, Agertoften 5, Gravlev, 8400 Ebeltoft

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå, sundahl4@mail.tele.dk

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Jan Kjær Madsen, Løgtenvej 91 b, 8543 Hornslet, janmadsen@postman.dk

Syddjurs Kommune, Hovedgaden 77, 8410 Rønde, syddjurs@syddjurs.dk

Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, post@aar.mim.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Svend Erik Sørensen
Tved Bygade 1
8420 Knebel

Tlf 86122077
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 28. juli 2010.

Vedrørende journal nr. 8901-01.2010.102, ansøgning om tilladelse til etablering af jordvarmeanlæg på ejendommen Begtrupvig Strandvej 2, 8420 Knebel.

Begtrupvig Strandvej 2 - Ansøgning om jordvarmeanlæg indenfor Isgård Fredningen

Syddjurs Kommune har den 26. maj 2010 modtaget en ansøgning om etablering af et jordvarmeanlæg i forbindelse med et byggeprojekt på Begtrupvig Strandvej 2, matr. nr. 5b Tillerup By, Tved.

Anlægget består af 5 X 200 m plastrør (PEM 40*3,6), som indeholder 890 l, hvoraf 25 % er glycerol. Jordslangerne udlægges med en indbyrdes afstand på 1 m og med et jorddække på 1,1 m. Herudover er der en 1 m samlebrønd med manifold. Anlægget placering fremgår af ansøgning og luftfoto.

I forhold til fredningen er det kun jordvarmeanlægget som skal behandles, da ejendomsarealet ikke indgår i fredningen.

Fredningen

Jordvarmeanlægget ligger indenfor ”fredning af arealer ved Isgård”, Stadfæstet af overfredningsnævnet den 07.09.1982.

Af fredningen fremgår bl.a.

§1 Fredningens formål. - Fredningen har til formål at sikre opretholdelse af de landskabelige værdier i området, at tilgodese de botaniske interesser der er knyttet til dele af området, samt at udvide offentlighedens adgang til at færdes i området .

§2 Bevaring af området. - Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således bl. a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af

arealerne, og der må ikke opføres yderligere bebyggelse. medmindre sådanne ændringer af den nuværende tilstand er tilladt i de følgende bestemmelser.

§3 Terrænændringer. - Som anført i § 2 må der ikke foretages terrænændringer . Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning. Fredningen er dog ikke til hinder for, at grusforekomster i jorden udnyttes af ejeren til eget brug, når en sådan udnyttelse ikke kræver tilladelse efter råstofloven.

§6 Andre konstruktioner og anlæg end bygninger.- Der må ikke etableres faste konstruktioner og anlæg såsom vindmøller, master og tårne eller etableres campingpladser, skydebaner, motorbaner, oplagspladser eller lossepladser. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der opsættes sædvanlige kreaturhegn og kulturhegn. Der må ikke anlægges nye veje eller stier bortset fra veje til brug for landbrugs- og skovbrugsdrift, når de følger det naturlige terræn, og bortset fra de i § 7 nævnte nye stier. Eksisterende veje må ikke udvides eller befæstes.

Kommunens vurdering

Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at der i forhold til Fredningen kan gives tilladelse til anlægget.

Der foretages en terrænregulering i fredningen, men dette er kun af midlertidig karakter (under anlægsfasen). Når anlægget er udlagt, og der er reableret, er det kun samlebrønden der kan erkendes, og denne ligger stort set op af et levende hegn, så den vil ikke være fremtrædende i landskabet.

Kommunen afventer Fredningsnævnets udtalelse inden der evt. gives tilladelse til anlægget efter Miljøbeskyttelsesloven.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnets formand træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag. Da terrænregulering er midlertidigt og området reableres efter anlæggets etablering, og da den nævnte samlebrønd ikke ses at stride afgørende mod fredningens formål meddelelse der dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til udførelse af det ansøgte jordvarmeanlæg.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr mail sendt til:

Svend Erik Sørensen, Tved Bygade 1, 8420 Knebel, ses@toemrermester-ses.dk

By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, blst@blst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Christian Bundgård, Lykkevej 18, Dragsmur, 8420 Knebel, chrbund@djurs.net

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, jytte.heslop@gmail.com

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Jan Kjær Madsen, Løgtelvej 91 b, 8543 Hornslet, janmadsen@postman.dk

Syddjurs Kommune, Natur og Miljø, Lundbergsvej 2, 8400 Ebeltoft, src@syddjurs.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Randers

Klostergade 2, 8900 Randers

Tlf. 86 43 70 00, fax 87 12 51 78

e-mail:

midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk

Agro Tech A/S

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N.

Den 3. februar 2012.

Vedrørende journal nr. FN 2011.142 og FN 2011.154, Anmodning om tilladelse til udvidelse, oprensning og hævning af vandstand i vandhul og mose, samt etablering af vandrensningsanlæg på Isgård Gods.

SYDDJURS KOMMUNE HAR FREMSENDT FØLGENDE INDSTILLING TIL FREDNINGSNÆVNET:

DISPENSATION FRA FREDNING TIL ETABLERING AF VANDRENSNINGSANLÆG

Syddjurs Kommune har den 5. oktober 2011 modtaget en ansøgning fra AgroTech som på vegne af grundejer Jacob Ebbesen ansøger om tilladelse til etablering af en vandrensningsprojekt på Isgårdvej 7-8 – Isgård Gods, matr. nr. 1a Isgård Hgd., Tved.

Projektet går ud på at etablere et forsøgsanlæg til dyrkning af vandplanter ved at etablere et vækstbassin på et markareal, hvortil der tilføres næringsbelastet drænvand fra ca. 50 ha. drænedde marker nord for godset, og det forventes, at dyrkningen i vækstbassinet vil nedbringe udvaskning af kvælstof, fosfor og kalium til Begtrup Vig.

I dag løber drænvandet via grøft/rørsystem gennem eksisterende sø og mose, hvor der for mosens vedkommende er en lille rest af en oprindelig, nu tilgroet sø, og videre ud i Begtrup Vig.

Projektet omfatter afrømning af jord på mark til etablering af dyrkningsbassin (se projektkort). Derudover ønskes mosen udvidet med ca. 5 m mod nord samt uddybet og oprenset til fast bund, ligesom afløbet fra mosen ønskes hævet ca. 30 cm, så der i tørre perioder kan opsamles en større vandmængde i mosen, så det nedstrøms dyrkningsbassin konstant er sikret tilstrækkelig

vandforsyning. Endelig ønskes der tyndet ud i træer og buske ved mosen, så området fremstår mere lysåbent.

Afrømmet jord fra dyrkningsbassin samt oprenset/afgravet materiale fra mosen udjævnes i området udenfor registrerede §3 arealer.

Projektet er bl.a. finansieret via Grønt Udviklings- og Demonstrations Program (GUDP)-midler.

Fredning

Projektområdet ligger indenfor Isgård Fredning. Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård. Af fredningen fremgår der bl.a.

- Fredningen har til formål at sikre opretholdelse af de landskabelige værdier i området, at tilgodese de botaniske interesser der er knyttet til dele af området, samt at udvide offentlighedens adgang til at færdes i området.
- Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således bl. a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne.
- Som anført i § 2 må der ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.
- Tilstanden af væld, søer, moser, damme o .lign må ikke ændres.

Kommunens vurdering

Kommunen er positivt indstillet overfor projektet, da det er med til at nedbringe udledningen af næringsstoffer til Begtrup Vig.

Som det også fremgår af vedlagte tilladelse efter §3 i Naturbeskyttelsesloven er det også kommunens vurdering, at selve vandhulsdelen af mosen har en ret lav naturkvalitet, og det er derfor usandsynligt, at mosen er levested for sjældne arter, der vil gå tilbage som følge af det ansøgte projekt. Desuden vil en hævnning af afløbskoten og dermed vandstanden i mosen øge mosens areal på længere sigt.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnets afgørelse træffes på det foreliggende skriftlige grundlag.

Nævnet kan i det hele tiltræde vurderingen i indstillingen og finder derfor, at der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan meddeles dispensation fra fredningsbestemmelserne til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.

Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr mail sendt til:

Agro Tech A/S, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N. v/ Bodil E. Pallesen, bdp@agrotech.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Christian Bundgård, Lykkevej 18, Dragsmur, 8420 Knebel, chrbund@djurs.net, syddjurs@dn.dk

Syddjurs Kommune, Natur og miljø, Lundbergsvej 2, 8400 Ebeltoft, natur.miljoe@syddjurs.dk

Steen Ravn Christensen, samme, src@syddjurs.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, jytte.heslop@gmail.com

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Jan Kjær Madsen, Løgtenvej 91 b, 8543 Hornslet, jkm8543@gmail.com

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 14. juni 2022

FN-MJØ-037-2022. Carport og ombygning af beboelse

Fredningsnævnet modtog den 28. marts 2022 Syddjurs Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af en ombygning af beboelse og opførelse af en carport på matr.nr. 6g Eg By, Tved, Isgårdsvej 16, 8420 Knebel. Ansøgningen er indsendt af Svend Erik Sørensen A/S for ejendommens ejer Steen Viggo Geertsen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård. Det er fredningens formål at sikre opretholdelse af de landskabelige værdier i området, at tilgodese de botaniske interesser, der er knyttet til dele af området, og at udvide offentlighedens adgang til at færdes i området.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet. Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse, ligesom der ikke må foretages ombygning på eksisterende bygninger, hvis der derudover sker ændring i bygningens ydre fremtræden. Der kan dog på landbrugsejendomme som udgangspunkt opføres bygninger, der er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Syddjurs Kommune har oplyst, at ejeren har udvidet beboelsen ved at indrette værelser i den nordlige udhusbygning på 139 m². Bygningen er sammenbygget med stuehuset. Der er desuden opført en carport på 55 m². Den er opført i træ, og taget er beklædt med pap.

Syddjurs Kommune har videre oplyst, at ejendommen er ca. 3,5 km fra Natura 2000-område Tved Kær. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke arter på udpegningsgrundlaget. Det er endvidere kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke de landskabelige værdier.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 30. maj 2022 ved Martin Møller-Heuer, Bjørn Rømer Westh og Anita Sørholm. Endvidere deltog Svend Erik Sørensen A/S ved Hans Erik Sørensen, Syddjurs Kommune ved Pernilla Marie Mathisen og Grete Kristensen og Danmarks Naturfredningsforening ved Pia Bang. Forholdene blev gennemgået. Det blev oplyst, at der er tale om helårsbeboelse. Den ændrede bygningsanvendelse har ikke medført ydre bygningsændringer. Det kunne ikke oplyses, hvornår carporten var opført, men den fremstod ikke i nyere stand. Fredningsnævnet tilkendegav sagens udfald.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Isgård betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er

udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Den ændrede anvendelse og indretning af de eksisterende bygninger har ikke medført ydre bygningsændringer og kræver derfor ikke fredningsnævnets dispensation.

Der er i forvejen ikke en carport eller garage på ejendommen. På den baggrund og da carporten efter en konkret vurdering af forholdene og ejendommens placering i fredningen er uden betydning for landskabsoplevelsen, meddeler fredningsnævnet lovliggørende dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører

til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Anita Søholm,
2. Steen Viggo Geertsen,
3. Svend Erik Sørensen A/S,
4. Miljøstyrelsen,
5. Syddjurs Kommune, sagsnr. 22/9748,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Syddjurs,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Syddjurs,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet centralt,
12. Friluftsrådet, Kreds Østjylland,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen,
15. Nationalpark Mols Bjerger.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjylendoest@fredningsnaevn.dk)

Den 29. november 2023

FN-MJØ-070-2023. Beplantning

Fredningsnævnet modtog den 7. juni 2023 Syddjurs Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af beplantning på matr.nr. 4a Bjødstrup By, Tved, Hundshøjevej 9, 8420 Knebel. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Ulrika Ida Marie Klammt.

Fredningsnævnet meddeler delvist lovliggørende dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. september 1982 om fredning af arealer ved Isgård. Det er fredningens formål at sikre opretholdelse af de landskabelige værdier i området, at tilgodese de botaniske interesser, der er knyttet til dele af området, og at udvide offentlighedens adgang til at færdes i området.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet. Der må således bl.a. ikke foretages ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne.

Der må bortset fra erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger til en landbrugsejendom ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder og andre lignende indretninger.

Der må ikke indrettes frugtplantager, og uden for de arealer, der på fredningskortet har signatur for "træbevoksning" eller "fredskov", må der ikke foretages tilplantning i øvrigt, heller ikke til pyntegrønt eller juletræer. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på matr.nr. 4a Bjødstrup tilplantes yderligere ca. 5.200 m² i det nordøstlige hjørne af den sydligste lod. Genplantning af eksisterende læhegn er tilladt. Etablering af nye levende hegn eller læbælter kan kun ske med tilladelse fra fredningsnævnet. Denne særbestemmelse for matr.nr. 4a Bjødstrup var en gentagelse af fredningsnævnets afgørelse herom, men baggrunden for særbestemmelsen fremgår ikke af afgørelserne.

Syddjurs Kommune har oplyst, at kommunen fra en nabo til ejendommen har fået en forespørgsel, om der er ansøgt om dispensation fra fredningen til opstilling af en shelter og tilplantning af en del af matr.nr. 4a Bjødstrup By, Tved. Naboen mener, at alt beplantning er plantet og derfor bør fjernes, da den hæmmer udsigten fra boligen udover vandet. Kommunen har erfaret, at der ikke er meddelt en sådan dispensation, og kommunen har efterfølgende besigtiget arealet sammen med ejeren, som har indsendt en ansøgning om lovliggørelse af dele af beplantningen. Det fremgår bl.a. af ansøgningen, at der søges om dispensation til at beholde en del af bevoksningen på en lille del af ejendommen. Ansøgeren har købt ejendommen for to år siden, og beplantningen, som den fremstår nu, var etableret af den tidligere ejer. Shelteren vil blive fjernet.

Det fremgår i øvrigt af ansøgningen, at Syddjurs Kommune har identificeret to linjer med træer, som højst sandsynligt er tilplantet, men at der også blev udpeget bevoksning, som er af naturlig karakter. Planter og træer har sandsynligvis altid været typisk for denne del af ejendommen. Historiske luftfotos viser også planter og træer, især et vildt æbletræ, som har overlevet til i dag. Der ønskes dispensation for enkelte træer, som enten kan defineres som naturlig opvoks, og som ellers kan beskæres på en måde, som sikrer udsigten for besøgende og naboer, mens der samtidig bevares den oprindelige karakter i denne del af fredningen.

Syddjurs Kommune har videre oplyst, at beplantningen fremgår af følgende luftfoto, hvor den er indtegnet med henholdsvis rødt og blåt. Den vestligste af de røde markeringer har været der fra før fredningen, mens

træerne i den blå markering er plantet mellem 1995 og 2004. Det er vanskeligt at afgøre, om den røde beplantning længst mod øst er plantet eller selvsået, men beplantningen var etableret på et tidspunkt mellem 1995 og 2004.

Syddjurs Kommune har videre oplyst, at ejendommen er ca. 5,5 km fra Natura 2000-område Begstrup Vig og kystområder ved Helgenæs. Det kan udelukkes, at det ansøgte har nogen påvirkning på naturbeskyttelsesområdet. Det ansøgte areal har en karakter, så det er usandsynligt, at der vil forekomme andre rastende eller fouragerende bilag IV-arter end markfirben og flagermus. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil have nogen effekt på yngle- og rasteområder for markfirben. Flagermus yngler og raster især i bygninger og hule træer. Afhængigt af arten skal der desuden være søer, vandløb, skov eller anden naturtype i nærheden. De er især følsomme overfor fældning af hule træer og restaurering af bygninger, så de bliver utilgængelige. Kommunen har besigtiget arealet, og der er ved forskellige besøg ikke konstateret flagermus i og ved beplantningen. Kommunen har ikke konstateret, at der er hule træer til stede i området, og på den baggrund vurderer kommunen, at fældning af træer i området ikke vil have effekt på yngle- og rasteområder for flagermus.

Syddjurs Kommune har som sin vurdering udtalt, at beplantning markeret med røde markeringer på luftfotoet kan bevares, da de ikke er omfattet af fredningsafgørelsen. Hvis fredningsnævnet vurderer, at hele eller dele af beplantningen kan bevares, vil kommunen opfordre til, at der ved besigtigelsen konkret tages stilling til, hvilke træer der kan bevares i området.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 20. november 2023 ved Martin Møller-Heuer, Knud Erik Hesselbjerg og Anita Sørholm. Endvidere deltog Ulrika Ida Marie Klammt, Syddjurs Kommune ved Sebastian Niebuhr McQueen, Danmarks Naturfredningsforening ved Jens Kristoffersen og naboen Kirsten Bonde.

Beplantningen blev besigtiget, og forholdene blev drøftet. Ulrika Ida Marie Klammt oplyste, at hun gerne vil beholde nogle af de plantede træer. Hun vil fjerne ikke hjemmehørende arter. Shelteren er fjernet. Kirsten Bonde anførte, at tilplantningen oprindeligt skete som ly til shelteren.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Isgård betyder, at den del af beplantningen, som ikke er selvsået, men plantet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er ikke i fredningsbestemmelserne mulighed for at kræve selvsået opvækst fjernet.

Fredningsnævnet meddeler efter en konkret vurdering af forholdene på ejendommen, herunder den øvrige beplantning og den tid, der er gået, siden tilplantningen skete, lovliggørende dispensation til, at der bibeholdes op til fem af de hjemmehørende træer, der er plantet. Den øvrige tilplantning skal fjernes senest den 1. juni 2024.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Anita Søholm,
3. Ulrika Ida Marie Klammt,
4. Miljøstyrelsen,
5. Syddjurs Kommune, sagsnr. 23/14798,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Syddjurs,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Syddjurs,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet centralt,
12. Friluftsrådet, Kreds Østjylland,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.